

ਅਸਿਯਾ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ (ਭਾਗ 1)

ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਪੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ 27 ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 21 ਪੁਸਤਕਾਂ ਉਹ ਪੱਤਰ ਹਨ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲੇਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰੀਏ ਕਿ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ ਡੋਮੀਸੀਅਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਤ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੌਰਾਨ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਖਰੀ ਪੱਤਰ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖੇ ਸਨ। 2 ਅਤੇ 3 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਸੱਤ ਪੱਤਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜੋ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਅਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੰਡਲੀਆਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਅਸਲ ਮੰਡਲੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ “ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸੱਤ ਯੁੱਗਾਂ” ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 1 ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਤੇਜ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ 4 ਅਤੇ 5 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਤੇਜ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਅਸੀਂ 2 ਅਤੇ 3 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੱਤਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪਰਮਾਣ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ।

ਇਹ ਪੱਤਰ ਕਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, 1:3 ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ “ਸੁਣਨ” ਅਤੇ “ਪਾਲਣ ਕਰਨ” ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ 2 ਅਤੇ 3 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਸਿੱਧੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਨੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਪੱਤਰ ਤੇਜਸਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 4 ਅਧਿਆਇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 22 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਦਰਸ਼ਣਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਤਿੰਨ ਤਰਫਾ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਹੈ:

1. ਉਹ ਅਧਿਆਇ 1 ਵੱਲ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ

ਮਸੀਹ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣਨ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਰਸ਼ਣ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਹੈ: ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਸਿਰਫ ਅਧਿਆਇ 1 ਤੋਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ (1:5; 3:14)।

2. ਉਹ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚਾਲੇ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਭਾਵ ਮਿਲੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਹਰੇਕ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੋਖੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ।

3. ਉਹ ਅੱਗੇ ਨੂੰ 4 ਤੋਂ 22 ਅਧਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਅਦੇ ਹਨ, ਬਾਕੀ ਦੀ ਬਚੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦਾ ਬਾਕੀ ਦੀ ਬਚੀ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ; ਬਾਕੀ ਸੰਬੰਧ ਘੱਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਿਰਫ਼ ਤੋਂ ਖਾਣ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਹੈ (2:7) ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਿਰਫ਼ ਬਾਰੇ ਆਖ਼ਰੀ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਂਗੇ (22:2)। ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ “ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ” ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਾਏ ਜਾਣਗੇ” (3:5); ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਅਸੀਂ “ਵੱਡੀ ਭੀੜ” ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਾਂਗੇ ਜਿਹੜੀ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ “ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨੇ ਲੇਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੀ ਹੈ” (7:9)।

ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ, ਇਹ ਪੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ: ਉਹ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਸਤਾਓ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅੱਛਾਈ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਕਰਦਾ, ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ: ਕੀ ਉਹ ਉਸ ਤੁਫ਼ਾਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ ਜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ? ਯਹੋਵਾਹ ਆਕੀ ਅਤੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਵੇਖੇ ਯਹੋਸ਼ੁਆ (ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਵੇਖੋ 7:1-26)। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦਾ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਹੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰ ਵਿੱਚ ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼, ਮੰਡਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ ਇੱਕੋ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਲਾਗੇ ਜਾ ਕੇ ਸੁਣਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ “ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ” ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਵਾਅਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਿਸਤਾਰ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੱਤਰ ਸੱਤ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ: (1) ਸਲਾਮ ਜਾਂ ਨਮਸਕਾਰ, (2) ਯਿਸੂ ਦਾ ਵਰਣਨ, (3) ਪੂਰੀ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਸਲਾਘਾ, (4) ਪੂਰੀ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ, (5) ਚਿਤਾਵਨੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀ, (6) ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ (7) ਵਾਅਦਾ ਵੇਖੋ।

ਸਲਾਮ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ: “[ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂਅ] ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ . . .।” ਉਪਦੇਸ਼ ਵੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ: “ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।” ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਦੋ ਤੱਤ ਬਾਕੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ: ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਯਿਸੂ ਦਾ ਵਰਣਨ

ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਦਰਸ਼ਣ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅੰਤ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ (3), (4) ਅਤੇ (5)। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਦ ਕਿ ਦੋ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ, ਇਹ ਫ਼ਰਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ।

ਇਸ ਫਾਰਮੈਟ (ਰੂਪ) ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੱਸਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: ਆਖ਼ਰੀ ਤਿੰਨ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਆਖ਼ਰੀ ਚਾਰ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਅਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਆਂ ਅਕਸਰ ਤਿੰਨ ਅਤੇ ਚਾਰ (ਜਾਂ ਚਾਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ) ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਗਤਬਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ; ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਲਜਲੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਉਸ ਦਰਸ਼ਣ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇਖਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਓ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਅਗਨੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਰੇਲਡ ਹੇਜ਼ਲਿਪ ਨੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

ਹਰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ – ਇੱਕ ਚੁਭਵਾਂ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਣ ਵਾਕ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਜੋੜ ਦੇਈਏ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਰਣਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅੱਜ ਮਸੀਹ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿੱਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।²

ਹੇਜ਼ਲਿਪ ਨੇ ਫਿਰ ਹਰੇਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (2:4); ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (2:10); ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (2:14, 15); ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (2:20); ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿੱਚ ਖਰੇਪਣ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ (3:1); ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (3:8) ਅਤੇ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਲਈ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (3:15)।³ ਹੇਜ਼ਲਿਪ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ, “ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰ ਦੇਈਏ – ਪ੍ਰੇਮ, ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਾ, ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ, ਖਰਾਪਣ, ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ – ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਹੋਵੇਗਾ।”⁴ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਅਸਿਯਾ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਅਫ਼ਸੂਸ: ਦਿਲ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਵਾਲੀ ਕਲੀਸੀਆ (2:1-7)

ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ ਭਈ ਜਿਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਤਾਰੇ ਫੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸੱਤਾਂ ਸੇਨੇ ਦੇ ਸਮਾਦਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਸਬਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਨਾਲੇ ਇਹ ਜੋ ਬੁਰਿਆਰਾਂ ਦਾ ਤੈਥੋਂ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਹੀਂ ਤੈਂ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਾ ਕੇ ਝੂਠਾ ਵੇਖਿਆ।' ਅਤੇ ਤੂੰ ਧੀਰਜ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਤੈਂ ਸਹਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਥੱਕਿਆ। 'ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗਿਲਾ ਹੈ ਭਈ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਛੱਡ ਬੈਠਾ ਹੈਂ।' 'ਸੇ ਚੇਤੇ ਕਰ ਜੇ ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਡਿੱਗਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੇਬਾ ਕਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਮਾਦਾਨ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿਆਂਗਾ, ਜੇ ਤੈਂ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ।' 'ਪਰ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਐਨਾ ਤਾਂ ਹੈ ਭਈ ਤੂੰ ਨਿਕੁਲਾਈਆ ਦਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਸੂਗ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਵੀ ਸੂਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।' 'ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਿਰਫ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਫ਼ਿਰਦੌਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਖਾਣ ਲਈ ਦਿਆਂਗਾ।

ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਫ਼ਸੂਸ "ਸੱਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ।"⁵ ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ਸੂਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅਫ਼ਸੂਸ ਨੂੰ "ਅਸਿਯਾ ਦਾ ਹੀਰਾ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਤਿਮਿਸ (ਡਾਇਨਾ) ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਘਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ, ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸੱਤ ਅਜੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ, ਸੱਭਿਆਵਾਨ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੁਰਕੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੈਲਕੁਕ ਨਾਂਅ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਖੰਡਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਘਰ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:29, 31), ਸੈਲਸ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ, ਮੰਦਰ, ਗੁਸਲਖਾਨੇ, ਕਸਰਤ ਘਰ ਅਤੇ ਗਲੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਮਹੱਤਤਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਿਆਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ (19:1-22; 20:31))। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, "ਜੇ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਵਾਸੀ ਕੀ ਯਹੂਦੀ ਕੀ ਯੂਨਾਨੀ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਬਚਨ ਸੁਣਿਆ" (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:10)। ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਈ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਐਲਡਰਾਂ (ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ) ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਪੁਰਸ਼ ਖੜੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉਲਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ ਭਈ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ" (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:30)। ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਰੋਮ ਦੀ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਗਿਆ "ਭਈ ਤੂੰ ਕਈਆਂ ਨੂੰ

ਹੁਕਮ ਕਰੀਂ ਜੇ ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾ ਦੇਣ" (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3)। ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਰਸੂਲ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਘਰ ਬਣ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵੀਹ ਜਾਂ ਤੀਹ ਸਾਲ ਉੱਥੇ ਬਿਤਾਏ। ਅਫ਼ਸੂਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੱਬੀ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਆਇਤ 1. ਪੱਤਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਬਦ ਸਲਾਮ ਹਨ। **ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਦੂਤ** (ਜਾਂ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ) ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ (1:16 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਪੱਤਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ: **ਜਿਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਤਾਰੇ ਫੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸੱਤਾਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸ਼ਮਾਦਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਫਿਰਦਾ ਹੈ।** ਇਸ ਵਰਣਨ ਨੇ, ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਣ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ, ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਦੋ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ: 1) ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ 2) ਉਸ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਬੇਧ। ਪਹਿਲਾ, ਵਰਣਨ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਲ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ। ਡੋਮੀਸੀਅਨ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿੱਕਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਇਨਾਤ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਡੋਮੀਸੀਅਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਹ ਖੁਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਤਾਰੇ ਫੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਤੋਂ **ਫੜੇ ਹੋਏ** ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ κρατέω (*ਕਰਾਟੀਓ*) ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਕੜ"।⁶ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ἔξω (ਏਕੋ) ਸ਼ਬਦ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1:16 ਵਿੱਚ "ਹੋਏ" ਜਾਂ "ਫੜੇ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ (1:16 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੂਜਾ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਸ ਵਰਣਨ ਨੇ ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ। ਅਧਿਆਇ 1 ਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ "ਸ਼ਮਾਦਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ" ਖੜੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ (1:13); ਇਸ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ **ਸ਼ਮਾਦਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਫਿਰਦਾ ਹੈ।** ਵਿਚਾਲੇ ਚੱਲਦੇ ਫਿਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਬੇਧ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਇਤ 2. ਜਦੋਂ ਪੱਤਰ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਲਾਘਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, **ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਤੋਂ **ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ** ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ οἶδα (*ਓਇਡਾ*) ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣਾ, ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣਨਾ।"⁷ ਇੱਥੇ **ਤੇਰੇ** ਸ਼ਬਦ ਜੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਕਵਚਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਕਵਚਨ "ਦੂਤ" ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ (ਆਇਤ 1), ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ - ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ, ਇਕਵਚਨ ਪੂਰੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। **ਕੰਮਾਂ** ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। CEV ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, "ਮੈਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈ।" ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ

ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ “ਉਹ (ਪਰਮੇਸੁਰ) ਦੇ ਨੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:13)।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਇਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ: . . . **ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਸਬਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮਿਹਨਤ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ κόπος (*ਕੋਪੋਸ*) ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮਿਹਨਤ ਜੋ ਥਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ”⁸ **ਸਬਰ** ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਵਿੱਚ ਜਿੰਦ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ “ਧੀਰਜ” ਹੈ, ਜੋ ਕਿ “ਧੀਰਜਵਾਨ ਸਬਰ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਪਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿੰਦੇ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਤਦ ਤੱਕ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਭਰ ਜਾਂਦੇ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ *ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਕੜੀ ਸੀ।*

ਯਿਸੂ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ: **ਨਾਲੇ ਇਹ ਜੋ ਬੁਰਿਆਰਾਂ ਦਾ ਤੈਬੋਂ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਹੀਂ ਤੋਂ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਾ ਕੇ ਝੂਠਾ ਵੇਖਿਆ।** ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਹਾਰਾ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ βαστάζω (*ਬਾਸਟਾਜੋ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਅਤੇ 3 ਦੋਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ *ਧੀਰਜ ਰੱਖਿਆ* ਜਾਂ ਇੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥਕਾ ਦਿੱਤਾ (ਆਇਤ 3), ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਆਇਤ 2)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਐਲਡਰਾਂ (ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ) ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, “ਬੁਰੇ ਬੁਰੇ ਬਖਿਆੜ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਆ ਵੜਨਗੇ ਜੋ ਇੱਜੜ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡਣਗੇ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:29)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਜਿਹੜੇ “ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਖਿਆੜ” ਸਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਰਸੂਲ” ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:13)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸ਼ਾਇਦ ਚੰਗਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ, ਹਰੇਕ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਨਾ ਕਰ ਲਓ ਸਗੋਂ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ *ਪਰਖੋ* ਭਈ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਬਾਹਲੇ ਝੂਠੇ ਨਬੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕਲ ਆਏ ਹਨ” (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:1; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਿਸਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਨਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:11)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਰਸੂਲ” ਕਹਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ “ਸੱਚੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ [ਚਮਤਕਾਰ]” ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:12)। ਉਹ ਕਥਿਤ “ਰਸੂਲ” ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 1:21, 22 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵੀ ਪਰਖੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਅੱਜ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜੋ ਰਸੂਲ ਜਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਾਲ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

“ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ” ਵਾਕ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ

ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਕਰਨੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 18:17; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:6-11; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:6)। ਹੋਮਰ ਹੇਲੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ: “ਜੇਕਰ [ਨਿਕੁਲਾਈ] ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਗੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਹਦਲਾ ਹੋਣ ਦਿਓ।”⁹ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਤਕੜੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 3. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਦ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, **ਅਤੇ ਤੂੰ ਧੀਰਜ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਤੋਂ ਸਹਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਥੱਕਿਆ। ਵਾਕ ਨਹੀਂ ਥੱਕਿਆ** ਉਸੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ 2 ਆਇਤ ਵਿੱਚ “ਮਿਹਨਤ” ਸ਼ਬਦ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਥੱਕੇ ਤਦ ਤੱਕ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਥੱਕ ਨਹੀਂ ਗਏ।” ਹਰੇਕ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੁਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 6:9; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:13)।

ਆਇਤ 4. ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਦ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਫਿਰ, ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ: **ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗਿਲਾ ਹੈ।** ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਚੱਲਿਆ ਫਿਰਿਆ: **ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਛੱਡ ਬੈਠਾ ਹੈਂ।** ਇੱਥੇ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ἀγάπη* (ਅਗਾਪੇ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨਿਸੁਆਰਥੀ, ਸਮਰਪਿਤ ਪ੍ਰੇਮ। ਅਗਾਪੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮਸੀਹੀ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੁਣ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:13; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3:14)।¹⁰

ਟੀਕਾਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਨੁਵਾਦ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:20)। ਯਿਸੂ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਹੈ **ਪਹਿਲਾ:** “ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਛੱਡ ਬੈਠਾ ਹੈਂ” (ਜੇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। Phillips ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ।”¹¹ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19 ਅਧਿਆਇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਫੂਕ ਸੁੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:10, 18-20; ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:15; 6:24)।

ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ **ਛੱਡ ਬੈਠਾ ਹੈਂ** ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ἀφίημι* (ਅਫੀਮੀ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ “ਇੱਕ ਠੋਸ ਸ਼ਬਦ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰਗਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।”¹² ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਤਕੜੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਤਕੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਤਕਲੀਫ ਸੀ।

ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਤੰਦਰੁਸਤ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਪੱਖੋਂ ਚੰਗੀ ਭਲੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਨਲੇਵਾ ਨੁਕਸ ਸੀ: ਬਿਮਾਰ ਦਿਲ।

ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਇੱਕ ਪਖੰਡੀ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ, ਨੁਕਸ ਲੱਭਣ ਵਾਲੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ।

ਆਇਤ 5. ਪੱਤਰ ਹੁਣ ਯਿਸੂ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: **ਸੋ ਚੇਤੇ ਕਰ ਜੋ ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਡਿੱਗਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੇਬਾ ਕਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ! ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸ਼ਮਾਦਾਨ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿਆਂਗਾ, ਜੇ ਤੈਂ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਮਾਦਾਨ ਖੁਦ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ (1:20)।** ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਮਾਦਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। “ਮਸੀਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੱਚੀ ਕਲੀਸੀਆ ਸਮਝਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ”¹³ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਲਾਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਮਾਦਾਨ ਦਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਚਰਡ ਰੋਜਰਸ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ: “ਆਤਮਿਕ ਬੇਦਾਰੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣਾ!”¹⁴ “ਸ਼ਮਾਦਾਨ ਦੇ ਹਟਾਉਣ” ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਅਰਥ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਰਥ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਅੱਜ, ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਲੀਸੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤੇ ਕਦੀ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਕਰੋ: ਦਿਲ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਬਿਨਾਂ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮੌਤ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੱਚਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ੀਨਗੋਈ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਆਪਣਾ ਨੁਸਖਾ ਵੀ। ਦਿਲ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸੀ (ਅਤੇ ਹੈ): ਚੇਤੇ ਕਰ, ਤੇਬਾ ਕਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਆ।

ਪਹਿਲਾ, ਇਸੇ ਦੇ ਲਈ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: **ਸੋ ਚੇਤੇ ਕਰ ਜੋ ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਡਿੱਗਾ ਹੈਂ।** ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *μνημόνευε* (ਨੀਮੋਨਿਉ, *μνημονεύω* ਨੀਮੋਨਿਉ ਤੋਂ) ਜਿਸ ਤੋਂ ਚੇਤੇ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਚੇਤੇ ਰੱਖੀ” ਜਾਂ “ਇਸ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂਚ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ, **ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: ਤੇਬਾ ਕਰ।** *μετάνοια* (*ਮੀਟਾਨੋਸੈਨ*, *μετανοέω* *ਮੀਟਾਨੀਓ* ਤੋਂ) ਇੱਥੇ ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਭੂਤ-ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੇਬਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪਾਪ ਨਾਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਨਾ

ਜਾਈਏ, ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਇਤ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ: **ਮੈਂ . . . ਤੇਰੇ ਸਮਾਦਾਨ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿਆਂਗਾ, ਜੇ ਤੈਂ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ।** ਤੇਬਾ “ਚਿੰਤਨ ਤੇ [ਅਧਾਰਿਤ] ਮਨ ਦਾ ਬਦਲਣਾ” ਹੈ।¹⁵ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੱਚੀ ਤੇਬਾ ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ – ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਸਭ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਆਖਰ ਵਿੱਚ, *ਬਲ* ਅਤੇ *ਯੋਗਤਾਵਾਂ* ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: **ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ।** ਸੁਰੂ-ਸੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਜੀਬ ਜਾਪ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਲਈ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੁਕੇ (ਆਇਤਾਂ 2, 3)। ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਕੰਮ ਕਰਨ” ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ? ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ **ਪਹਿਲਾ** ਹੈ: “. . . ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ” (ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਉਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਉਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਹੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਬਦਲਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਸੀਹੀ ਬਣੇ ਸੀ ਜਾਂ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਜੇਸ਼ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਰਾਧਨਾ ਬੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਸੀ, ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਦੂਜੇ ਮਸੀਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਭਾਲਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਹ “ਪਹਿਲੇ ਕੰਮ” ਸ਼ਾਇਦ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਯਾਦ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਮਸੀਹੀਅਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ, ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹੋ ਗੱਲ ਅੱਜ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ; ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਸੁਭਾਉ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਖਾ ਹੈ।” ਯਿਸੂ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਡੇ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

ਆਇਤ 6. ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾ ਸਿਰਫ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਸਨ; ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਿੰਤਤ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, **ਤੂੰ ਨਿਕੁਲਾਈਆ ਦਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਸੂਗ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਵੀ ਸੂਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।** ਨਿਕੁਲਾਈ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਭਗਤੀਰੀਣ ਜੀਵਨ ਜੀਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰਗਮੁਮ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ “ਬਿਲਾਅਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ” ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ “ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਖਾਣ ਅਤੇ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਕਰਨ” ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ (14, 15 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਹਿਪੋਲਿਟੁਸ, ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਲਡਰ (ਬਜ਼ੁਰਗ) (170-236 ਈਸਵੀ) ਨੇ ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਰੰਭਕ ਗਿਆਨਵਾਦੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਮਝਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਜਨਾਹਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ।¹⁶ ਗਿਆਨਵਾਦ ਦਾ ਪਖੰਡ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਧ ਗਿਆ,

ਪਰ ਇਸ ਫ਼ਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਆਰੰਭਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੌਲੂਸ, ਯੂਹੰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸੀਹੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਿਆਨਵਾਨ ਉਹ ਗਿਆਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਕੁਧਰਮੀ ਡਾਕਟਰਿਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਨਾਸਬ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ, ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਲਾਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਉਣ ਪਿਲਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਚੁਣੇ ਸੱਤ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 6:5)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗਲਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਾਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਕੁਝ ਆਰੰਭਕ ਕਲੀਸੀਆਈ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਕਲਾਉਸ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਸੂਗ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ: ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਨਿਕੁਲਾਈਆ ਦਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਸੂਗ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਵੀ ਸੂਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ” (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਪਰਮੇਸੁਰ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਸੂਗ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਕਹਾਉਤਾਂ 6:16-19) ਅਤੇ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਸੂਗ ਕਰੀਏ (ਰੋਮੀਆਂ 12:9)। ਫਿਰ ਵੀ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਮਝੀਏ ਕਿ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸੂਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਦਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਸੂਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੀਤ ਤੋਂ ਸੂਗ ਕੀਤੀ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਸੂਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਕੈਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਸੂਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਤੇ ਤਰਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 7. ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ: **ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।** ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਸੀਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂ ਇਹ ਪੱਤਰ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” “ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ” ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਨਪਸੰਦ ਨਸੀਹਤ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 11:15; 13:43; ਮਰਕੁਸ 4:23; ਲੂਕਾ 14:35)।

ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਰੋਮਾਂਚਕ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: **ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਿਰਫ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਫ਼ਿਰਦੌਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਖਾਣ ਲਈ ਦਿਆਂਗਾ।** ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਝ ਬਦਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਆਤਿਮਕ ਮੌਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ, ਤਾਂ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਾਪ ਦੇ ਕਾਰਣ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਿਰਫ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਉਤਪਤ 3:24)। ਇੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਿਰਫ਼ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਲਈ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਅਧਿਆਇ **ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਿਰਫ਼** ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ **ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਫ਼ਿਰਦੌਸ** ਵਿੱਚ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਫਲ ਫੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫਲ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ (22:1, 2)। ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਫ਼ਿਰਦੌਸ” ਸ਼ਬਦ ਫ਼ਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਫ਼ਾਰਸੀ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਮੌਜ ਮਸਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਗੀਚੇ। ਸਪਤਤੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਨ

ਦੇ ਬਾਗ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਸੁਰਗੀ ਬਾਗ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਿਰਫ਼ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਗਾਉਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *νικάω* (*ਨਿਕਾਓ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਜਿੱਤ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ (*νίκη*, *ਨਾਈਕ*) ਹੈ। “ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੇ ਜੇਤੂ ਹੋਣਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।”¹⁷ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਤਹਾਸਕ ਲਿਖਤ ਪਰਮਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸੀਆ ਕਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ, ਅਸਿਧਾ ਦੇ ਰੋਮੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਕਤ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਡਲੀ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ – ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ।

ਸਮੁਰਨੇ: ਗਰੀਬ ਕਲੀਸੀਆ ਜਿਹੜੀ ਅਮੀਰ ਸੀ (2:8-11)

ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ ਭਈ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਜੀ ਪਿਆ, ਉਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ “ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਬਿਪਤਾ ਓਤੇ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਧਨਵਾਨ ਹੈਂ ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਫਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਹਨ।”¹⁸ ਜਿਹੜੇ ਦੁਖ ਤੋਂ ਭੇਗਣੇ ਹਨ ਤੂੰ ਓਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾ ਡਰੀਂ। ਵੇਖੋ, ਸ਼ਤਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸੁੱਟੇਗਾ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਪਰਤਾਏ ਜਾਓ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੀਕ ਬਿਪਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੂੰ ਮਰਨ ਤੋੜੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੁ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਕਟ ਦਿਆਂਗਾ।”¹⁹ ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਦੂਜੀ ਮੋਤ ਤੋਂ ਉਹ ਦਾ ਕਦੇ ਵਿਗਾੜ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਵ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸੱਤ ਭਾਗ ਸਨ: (1) ਸਲਾਮ ਜਾਂ ਨਮਸਕਾਰ, (2) ਯਿਸੂ ਦਾ ਵਰਣਨ, (3) ਪੂਰੀ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ, (4) ਪੂਰੀ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ, (5) ਚਿਤਾਵਨੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀ, (6) ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ (7) ਵਾਅਦਾ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਦੂਜੇ ਪੱਤਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਛੋਟ ਹੈ: ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੰਡਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ: ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ (3:7-13)।

ਨਿੰਦਾ ਦੀ ਇਸ ਘਾਟ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਸਿੱਧ ਸਨ। ਮੰਡਲੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 3:23; ਯਾਕੂਬ 3:2; 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:8)। ਫਿਰ ਵੀ, ਨਿੰਦਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀ ਮਸੀਹੀਅਤ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:7 ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ

ਵਰਤਣ ਦੇ ਲਈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੇ “ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੇ ਸਨ।”

ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਪੱਤਰ ਸੱਤ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਪੱਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਰਦਾਰ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸਮੁਰਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਲਗਭਗ ਚਾਲ੍ਹੀ ਮੀਲਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਬੰਦਰਗਾਹ ਸੀ ਜੋ ਵਪਾਰ ਦੇ ਲਈ ਅਫ਼ਸੂਸ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਗੈਰ-ਮਸੀਹੀ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਸੀ। ਸਮੁਰਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਰਣਨ “ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ” ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਬਰਦਸਤ ਗਗਨ ਰੇਖਾ ਦੇ ਕਾਰਣ “ਚੋਟੀ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਸਮੁਰਨੇ ਵਿੱਚ ਡਾਇਨੋਸੋਸ ਦੇ ਮੰਦਰ ਸਮੇਤ ਜੋ ਕਿ ਫਲਵੰਤਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਸਨ। ਡਾਇਨੋਸੋਸ ਦੇ ਉਤਸਵ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਮ ਉਤੇਜਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਚੱਲਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਜੀਵਨ ਦਾ ਨਵਾਂਪਣ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਜਾਜਕ ਡਾਇਨੋਸੋਸ ਦੇ ਉਤਸਵ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਂਤ, ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਬੇਤੁਕੀ ਰਸਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਹੜੇ ਜਾਜਕ ਇਸ ਰਸਮ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਸਮੁਰਨਾ ਉਤਸਾਹਪੂਰਵਕ ਰੋਮੀ ਸੀ। 195 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ, ਦੇਵੀ ਰੋਮਾ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਸਰਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਰੋਮੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਰਮ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰ ਕੇ ਸੈਨਾ ਦੇ ਲਈ ਭੇਜੇ। 26 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਰੋਮ ਦੇ ਉੱਚ ਸਦਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਾਟ ਤਿਬਰਿਉਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵਜੋਂ ਅਫ਼ਸੂਸ ਅਤੇ ਪਰਗਮੁਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅੱਜ, ਸਮੁਰਨੇ ਨੂੰ ਇਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਸਮੁਰਨੇ/ਇਜ਼ਮੀਰ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਇਜ਼ਮੀਰ ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ ਤੇ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਬੰਦਰਗਾਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਲਗਭਗ 20 ਲੱਖ ਹੈ। ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਖੁਦਾਈ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਹਿਰ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਖੰਡਰਾਂ ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪੁਰਾਣੇ ਰੋਮੀ ਜਲਸੇਤੂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਵੇਖਣਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਅਗੋਰਾ (ਚੌਂਕ) ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗੋਰਾ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਇਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਅਜਾਇਬਘਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਗੋਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ, ਪਿੱਤਲ ਦਾ ਪਟਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਲਿਖਤ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤੁਰਕੀ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ ਇੱਕ ਅਨੋਖੀ ਯਾਦਗਾਰ ਹੈ।

ਆਇਤ 8. ਇਹ ਪੱਤਰ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, **ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ** (1:16 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਅਸੀਂ ਸਮੁਰਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ

ਹਾਂ, ਪਰ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਡਲੀ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੌਲਸ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿੱਚ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:10)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਆਰੰਭਕ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਲੀਕਾਰਪ, ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਚੇਲਾ, ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਗੂ ਸੀ। ਪੇਲੀਕਾਰਪ ਦਾ ਅਕਸਰ “ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਬਿਸ਼ਪ” ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ, ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹਬਾਨੀ *ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਐਲਡਰਾਂ ਦੁਆਰਾ* ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਸ਼ਪ ਜਾਂ ਪਾਸਟਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:17, 28)।

ਸਲਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੈ: **ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਜੀ ਪਿਆ।** ਇਹ ਵਰਣਨ ਅਧਿਆਇ 1 ਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਸ਼ਮਾਦਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ “ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਕੋਈ” ਵੇਖਿਆ (1:13), ਯੂਹੰਨਾ “ਉਹ ਦੀ ਪੈਰੀਂ ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗ ਡਿੱਗ ਪਿਆ” (1:17)। ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਉਸ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਨਾ ਡਰ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਮੁਰਦਾ ਸਾਂ ਅਰ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਜੀਉਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੌਤ ਅਤੇ ਪਤਾਲ ਦੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹਨ” (1:17, 18)।

ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਣ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਸੀ ਉਸ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ “ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਅਤੇ ਜੀਉਂਦਾ” ਹੈ? ਆਇਤ 9 ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੇਰੀ *ਬਿਪਤਾ* ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ” (ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਆਇਤ 10 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਿਹੜੇ *ਦੁਖ* ਤੋਂ ਭੇਗਣੇ ਹਨ ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰੀ” (ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਯਿਸੂ *ਦੁਖ ਭੇਗਣ ਵਾਲੀ* ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ “ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ।”

ਇਹ ਵਰਣਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਖੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ? **ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ** ਵਾਕ ਯਿਸੂ ਦੀ ਬੀਸ਼ਵਰਤਾਈ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਰੋਮੀਆਂ ਦੇ ਗੁਜਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗਾ। ਸਭ ਕੁਝ ਰੋਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਸ ਸੀ।

ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਾਸ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਜੇ ਸ਼ਬਦ ਸਨ ਉਹ ਇਹ ਸਨ: **ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ।** ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਜਾਜਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਲਈ ਮੌਤ, ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਨਕਲੀ ਰਸਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਜਿਹੜਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਉਹ ਯਿਸੂ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਵੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਮੌਤ ਅਤੇ ਪਤਾਲ ਉੱਤੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1:18)। ਮਨੁੱਖ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 9. ਅੱਗੇ ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ, **ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਬਿਪਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ, ਹਰ ਪੱਤਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ “ਮੈਂ ਤੇਰੇ

ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।” ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕੁਝ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਸਭਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਇਹ ਪੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ **ਬਿਪਤਾ** ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *θλιψις* (*ਥਲਿਪਸਿਸ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇਕੱਠੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਥੱਲੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ,” ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚਟਾਨ ਜੋ ਕੁਝ ਇਸ ਦੇ ਥੱਲੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਵੱਡੀ ਚੱਕੀ ਜਾਂ ਖਰਾਸ ਦੇ ਪੁੜ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੋਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਣਕ ਨੂੰ ਪੀਹਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 18:6) ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਡੇ ਵੇਲੂਣੇ ਵੱਲ ਜੋ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀਵਨ ਨੁਚੜਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਯਿਸੂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਸਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੀਆਂ ਨੈਕਰੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਭੁੱਖੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਈ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।”

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ **ਜਾਣਦਾ** ਹਾਂ ਸਧਾਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਪਰ ਸਮਝ ਦਾ (ਆਇਤ 2 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਯਿਸੂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਥੱਲੇ ਦਬਾਏ ਜਾਣਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗਥਸਮਨੀ ਬਾਗ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਤੇ ਬੇਰਹਿਮ ਦਬਾਅ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੀਕ ਕੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, “ਹੇ ਪਿਤਾ, ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪਿਆਲਾ ਮੈਥੋਂ ਹਟਾ ਦਿਹ” (ਲੂਕਾ 22:42)। ਸੰਜੇਗ ਨਾਲ, “ਗਥਸਮਨੀ” ਦਾ ਅਰਥ “ਕੋਹਲੂ” ਹੈ।

ਬਿਪਤਾ ਦਾ “ਦਬਾਉਣਾ” ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੂਪ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮੁਰਨੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਸਨ: ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਸਤਾਓ। ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਗਰੀਬ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਮੈਂ ਤੇਰੀ . . . ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ **ਗਰੀਬੀ** ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ *πτωχεια* (*ਟੋਚੀਆ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, “ਮਾਤਰ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ “ਮੁਥਾਜ ਹੋਣਾ।” ਕੁਝ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਦ ਗਰੀਬ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਸੀਹ ਬਣੇ ਸਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:26-29)। ਬਾਕੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਿਰੇ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਦਬਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਕਸਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:34)। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ: “ਪਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਿਰਧਨ ਬਣਿਆ” (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:9)।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਨੋਖੀ ਪਰਾਰੰਭਕ ਗੱਲ ਕਹੀ: **ਤੂੰ ਧਨਵਾਨ ਹੈਂ।** ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੱਲ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਉਸ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਮੀਰ ਸਨ (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:10)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਤਮਿਕ

ਧਨ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 2:5)। ਉਹ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਏ ਗਏ ਸਨ (ਰੋਮੀਆਂ 3:25) ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਰਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38)। ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚੋਲਾ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:5) ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 1:7)। ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸਨ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:19) ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਸਨ (ਯਾਕੂਬ 5:13)। ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:7), ਉਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 3:14; 4:14)। ਸੁਰਗ ਦੀ ਆਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:5)। ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖੋਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ, “ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ, ਪਰ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮਕਾਜ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਗੁਆ ਲਈਆਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਉੱਚ ਬੁਲਾਹਟ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਪਾਟੇ-ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਬਸਤਰ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਗਏ ਹੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਸਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅਨੰਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੋਗ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ [ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 5:10-12]। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦੇਹੀਆਂ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਵੱਡੇ ਚਿੱਟੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਂਅ ਬੜੇ ਆਦਰ ਨਾਲ ਪੁਕਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ, ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਹੈ!” ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੀ ਵੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਕੌਣ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ?” (ਰੋਮੀਆਂ 8:31)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਪਤਾ ਨੇ ਦੂਜਾ ਰੂਪ ਜੋ ਧਾਰਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਸਤਾਓ। ਉਪਲਬਧ ਪਰਮਾਣ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਮੁਰਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਕਟਪੂਰਣ ਸੀ। ਸਮੁਰਨੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਤਾਓ ਦਾ ਅੱਡਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੁਮੇਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਕਸਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: *ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਰੋਮੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਬਣੇ ਸਨ। ਸੱਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੋਮੀ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਨਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ।*

ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਤਾਓ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ: **ਮੈਂ . . . ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ . . . ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਫ਼ਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਹਨ।** “ਸ਼ਤਾਨ” (Σατανᾶς, ਸੈਟਾਨੇਸ) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਵਿਰੋਧੀ।” ਇਹ ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਕਈ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਾਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਬਦਨਾਮੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਸਲੀ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਹੀਂ?** ਉਹ ਸਰੀਰਕ, ਜਿਸਮਾਨੀ ਯਹੂਦੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰੀਰਕ, ਜਿਸਮਾਨੀ ਯਹੂਦੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਭਾਵ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਲੋਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿੱਚ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅੰਸ ਹੋਣ ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਲਕਿ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਚਿੰਤਾ *ਆਤਮਿਕ* ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਹੈ : ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26-29)। ਪਰਮੇਸੁਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਚਾਉਂਦਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 10:34, 35): ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 8:31; ਮੱਤੀ 7:13, 14; ਅਤੇ 14:1-5 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਵਿਖਾਵੇ ਮਾਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਉਹ ਸੁੰਨਤ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਾਸ ਦੀ ਵਿਖਾਵੇ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਯਹੂਦੀ ਉਹੋ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੁੰਨਤ ਉਹੋ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਨ ਦੀ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਹ ਦੀ ਸੇਭਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 2:28, 29)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਪਰਤੀਤੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦੇ ਥਾਂ ਨੂੰ **ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ** ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਅੰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਅੰਸ ਸਨ (ਯੂਹੰਨਾ 8:39-47)। ਸ਼ਤਾਨ “ਚਾਨਣ ਦੇ ਦੂਤ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:14)। ਸ਼ਤਾਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ, ਆਪਣੇ ਨਬੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਚਾਰਕ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਵਚਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 4:6)। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ “ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਖੋ ਭਈ ਓਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਬਾਹਲੇ ਝੂਠੇ ਨਬੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕਲ ਆਏ ਹਨ” (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:1)।

ਸਮੁਰਨੇ ਵਿੱਚ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਤਾਓ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ **ਕੁਫ਼ਰ** ਜਾਂ “ਚੁਗਲੀ” ਸੀ (NIV)। “ਕੁਫ਼ਰ” “ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣ ਦੇ ਕਾਰਜ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਕੁਫ਼ਰ ਬਕਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਕੁਫ਼ਰ ਬਕ ਰਹੇ ਸਨ। AB ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ . . . ਕਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਸ਼ਾਇਦ,

ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ “ਟੰਗਿਆ ਹੋਇਆ” ਕਿਹਾ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 3:13) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ।

ਆਇਤ 10. ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ: **ਜਿਹੜੇ ਦੁਖ ਤੋਂ ਭੇਗਣੇ ਹਨ ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾ ਡਰੀਂ। ਵੇਖੋ, ਸ਼ਤਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸੁੱਟੇਗਾ।** ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸਾਇਦ ਉਹ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਲਈ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣਗੇ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਸੇਭਾ ਸ਼ਤਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸ਼ਤਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੈਦ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੇ ਦੁਖ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ: **ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਪਰਤਾਏ ਜਾਓ।** ਦੁਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਗੁਣ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 1:2-4; 1 ਪਤਰਸ 1:6-9)। ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੌਣ ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤਕੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਤਾਵੇ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚੱਲਣਗੇ: **ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੀਕ ਬਿਪਤਾ ਹੋਵੇਗੀ।** ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ, **ਦਸ**, ਪੂਰਨਤਾ, ਸੰਪੂਰਣਤਾ, ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। “ਦਸ” ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ (100 ਜਾਂ 1,000 ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਆਇਤ 10 ਵਿੱਚ, ਅੰਕ “ਦਸ” ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੂਰਨ, ਵਿਸਤਰਤ ਸਤਾਓ, ਪਰ ਹੱਦਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਤਾਓ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਯੂਜੀਨ ਪੀਟਰਸਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”¹⁸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਰੀ ਬੁਰਿਆਈ ਆਰਜ਼ੀ ਹੈ (ਅੰਯੂਬ 3:17) ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਲ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਜੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਸਦੀਪਕ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:17; ਯਾਕੂਬ 4:14)।

ਇੱਥੇ “ਦਸ ਦਿਨਾਂ” ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (1) ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਤਾਓ *ਸਿਰਫ* ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ (2) ਅਸੀਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਥਾਰਥ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ “ਦਸ ਦਿਨ” ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਆਮ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ 2:10 ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। “ਦਸ ਦਿਨਾਂ” ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਸਤਾਓ ਦੀਆਂ ਦਸ ਅਵਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ।

ਆਇਤ 10 ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਪਤਾ ਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕੀਤਾ: **ਤੂੰ ਮਰਨ ਤੋੜੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੁ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਕਟ ਦਿਆਂਗਾ।** ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, **ਮਰਨ ਤੋੜੀ** ਵਾਕ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਨਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਵੇ।” AB ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, “ਮੌਤ ਤੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੋ [ਅਰਥਾਤ] ਭਾਵੇਂ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਮਰਨਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਵੇ।" ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਪਤਾ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ; ਬਲਕਿ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁੱਰਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇਗਾ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੰਤਾਨ ਲਈ ਜਿੱਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦੁਖ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿੱਤ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਯਿਸੂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਜਿੱਤ ਪਾਉਣਗੇ, ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਉਹ "ਮਰਨ ਤੋੜੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ" ਰਹਿਣਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਕਟ ਦੇਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:25; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:8; ਯਾਕੂਬ 1:12; 1 ਪਤਰਸ 5:4)। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਮੁਕਟ" ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ὁσπύριος (ਸਟੀਫਾਨੇਸ)। "ਮੁਕਟ" ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਡੀਆਡੇਮ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮੁਕਟ, ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਟੀਫਾਨੇਸ, ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਤ ਦੇ ਮੁਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਫੁੱਲ-ਮਾਲਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਦੌੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਟੀਫਾਨੇਸ ਮੁਕਟ ਹੋਰਨਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਕਟ ਜੀਵਨ-ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮੁਕਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਛੇਤੀ ਹੀ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਪਕ ਮੁਕਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਮੁਰਝਾਵੇਗਾ।

ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਨਾ ਹੀ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਾਂਝ ਸੀ? ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜੋ ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਏ।

ਵੇਖ, ਮੈਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰਥਾਤ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਭੂਤ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਕਿੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਗੋਚਰੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਵੇਖ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ ਭਈ ਉਹ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਗੇ ਅਤੇ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਤੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਬਚਨ ਦੀ ਰੱਛਿਆ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਪਰਤਾਵੇ ਦੇ ਓਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪਰਤਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਰੱਛਿਆ ਕਰਾਂਗਾ (3:9, 10)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੱਲ ਜੋ ਸਾਂਝੀ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸਤਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦਸੀ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਤਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਾਧਨ ਵਰਤਿਆ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੇ ਸਤਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਸੱਚ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਇਹ ਹੈ ਉਹ ਸੰਬੰਧ: ਜਿਵੇਂ ਤੁਫ਼ਾਨ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁੱਕੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨੂੰ ਜੜੋਂ ਉਖਾੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਦੀ ਬਲਦੀ ਹੋਈ

ਭੱਠੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਾਓ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰਤਾਵੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਜੇ ਲੋਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਧਰਮੀ ਹਨ ਆਤਮ-ਧਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਸਮਰਪਿਤ ਲੋਕ ਉਤਸ਼ਾਹੀਣ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕ ਡਰਪੇਕ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੀ. ਕੈਂਪਬੈੱਲ ਮੋਰਗਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਤਾਈ ਹੋਈ ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੁੱਧ ਕਲੀਸੀਆ ਹੈ। [ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ,] ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵਾਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਸੀਹ ਦੀ ਅਸੁੱਧ ਕਲੀਸੀਆ ਰਹੀ ਹੈ।”¹⁹

ਕੋਈ ਵੀ ਸਤਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ, “ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਮਰਾਤਬੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਭਈ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾਈ ਵਿੱਚ ਚੈਨ ਅਤੇ ਸੁਖ ਨਾਲ ਉਮਰ ਭੋਗੀਏ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:1, 2)। ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਇਹੋ ਭਲਾ ਅਤੇ ਪਰਵਾਨ ਹੈ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:3)। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਸਤਾਓ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਹ ਅਰਥਾਤ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 11. ਯਿਸੂ ਨੇ ਜੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ: **ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ** (ਆਇਤ 7 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸੇ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬਿਪਤਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਬਲਕਿ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਤਕੜਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਜੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਬਣ ਸਕਣ।

ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ (ਆਇਤ 8)। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ” (ਆਇਤ 9)। ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਖ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਹਨ (ਆਇਤ 10)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਹੁਣ ਦਿਲਾਸੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕੀਤਾ: **ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਦੂਜੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਉਹ ਦਾ ਕਦੇ ਵਿਗਾੜ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ** (ਵੇਖੋ 20:6)। ਅਸਲੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ, ਦੇਹਰਾ ਨਾਂਹਵਾਚਕ (ὁὐ μὴ, *ਉਯੂ ਮੀ*) ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ “ਨਹੀਂ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਦੁਗਣਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਨਹੀਂ” ਸ਼ਬਦ ਰੇਖਾਕਿੱਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਯਿਸੂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇਗੀ. . .।”

ਦੂਜੀ ਮੌਤ ਵਾਕ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵੱਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, “ਤਾਂ ਕਾਲ ਅਤੇ ਪਤਾਲ ਅੱਗ ਦੀ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ ਗਏ। ਇਹ ਦੂਈ ਮੌਤ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅੱਗ ਦੀ ਝੀਲ। ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾ ਲੱਭਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗ ਦੀ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ” (20:14, 15; ਵੇਖੋ 21:8)। “ਦੂਜੀ ਮੌਤ” ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸਦੀਪਕ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਨੂੰ “ਵਿਛੋੜੇ” ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਸਰੀਰਕ ਮੌਤ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 2:26)। ਆਤਮਿਕ ਮੌਤ ਪਾਪ ਦੇ ਕਾਰਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ

ਵਿਛੜਣਾ ਹੈ (ਯਸਾਯਾਹ 59:1, 2)। ਦੂਜੀ ਮੌਤ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਸਦੀਪਕ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:9)।

ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਲਈ ਮਰਨਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵਾਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵਾਲੇਗਾ। ਉਹ ਮੌਤ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਦੂਜੀ ਮੌਤ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 12:4, 5)। ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣਗੇ, “ਦੂਜੀ ਮੌਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਵੇਗੀ।”

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਡਰੇ ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜੋ ਅਰਥ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੈਥੀ ਦੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੰਗੇ-ਫਸਾਦ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਸਰੋਤ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਪੱਤਰ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਵਿਹਾਰਕ ਸਨ (ਅਤੇ ਹਨ), ਇਹ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੇਲੀਕਾਰਪ ਨਾਅ ਦੇ ਇੱਕ ਆਗੂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ:

ਆਰੰਭਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਯੂਸੇਬੀਉਸ ਨਾਅ ਦੇ ਇਤਹਾਸਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁਰਨੇ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ:

. . . ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੈਠਾਂ ਨਾਲ ਛਲਣੀ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਹੂ ਅਤੇ ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਛਿਪਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਸ ਵੀ ਦਿਖਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਘੋਗਿਆਂ ਤੇ ਅਤੇ ਬਰਛੀਆਂ ਦੀ ਨੈਕ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਲਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹਰ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਤਸੀਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੇਜਨ ਵਾਂਗ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।²⁰

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੇਲੀਕਾਰਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੁਕਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੇਲੀਕਾਰਪ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਲਈ ਆਏ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੇਜ਼ ਵਿਛਾਇਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਣੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਖੂਨ ਦੀ ਪਿਆਸੀ ਭੀੜ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ “ਕੈਸਰ ਦੀ ਸੌਂਹ ਖਾਹ . . . ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ।” ਪੇਲੀਕਾਰਪ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਛਿਆਸੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ?” ਜਦੋਂ ਡਿਪਟੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਨਾਲ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਤੂੰ ਉਸ ਅੱਗ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਜੇ ਇੱਕ ਪਲ ਦੇ ਲਈ

ਬਲਦੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੁੱਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਦੇ ਲਈ ਸਦੀਪਕ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਅੱਗ ਜੇ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਪਰ ਤੂੰ ਦੇਰ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਤੂੰ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਰ ਲੈ।”

ਰੋਲਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਭੀੜ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੇ ਲਈ ਲੱਕੜੀਆਂ ਲੱਭਣ ਲਈ ਖਿੰਡ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਚਿਤਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੋਲੀਕਾਰਪ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਸਾੜਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਖੰਭੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “. . . ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਦਾ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਚਿਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਥਿਰ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਵੇਗਾ।” ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਕੱਸ ਕੇ ਫੜ ਲਏ, ਖੰਭੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। “ਆਮੀਨ” ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੱਲਾਦਾਂ ਨੇ ਅੱਗ ਬਾਲ ਦਿੱਤੀ। ਪੋਲੀਕਾਰਪ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਮਰ ਗਿਆ ਕਿ “ਦੂਜੀ ਮੌਤ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਵੇਗੀ।”²¹

ਪਰਗਮੁਮ: ਪਾਪ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸੀਆ (2:12-17)

¹²ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ ਭਈ ਜਿਹ ਦੇ ਕੋਲ ਦੁਧਾਰੀ ਤਿੱਖੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ¹³ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਵੱਸਦਾ ਹੈਂ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਗੱਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਫੜੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਅੰਤਿਪਾਸ ਜੇ ਮੇਰਾ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਮਾਤਬਰ ਜਨ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੇ ਦਿਨੀਂ ਵੀ ਤੈਂ ਮੇਰੀ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ¹⁴ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਗਿਲਾ ਹੈ ਭਈ ਉੱਥੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਓਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਿਲਾਅਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਧਾਰੀ ਹੈ ਜਿਹ ਨੇ ਬਾਲਾਕ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਅੱਗੇ ਠੇਡੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇ ਭਈ ਓਹ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਖਾਣ ਅਤੇ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਕਰਨ। ¹⁵ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਓਹ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਓਵੇਂ ਹੀ ਧਾਰੀ ਹੈ। ¹⁶ਇਸ ਲਈ ਤੇਬਾ ਕਰ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਛੇਤੀ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਂਗਾ। ¹⁷ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਮੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਟਾ ਪੱਥਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਓਸ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਾਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

ਪਰਗਮੁਮ ਤੀਜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਭੂਗੋਲਿਕ ਤਰਤੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਦੋ ਤੱਟਵਰਤੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ :ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ ਦੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਮੁਰਨੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ। ਪਰਗਮੁਮ ਸ਼ਹਿਰ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਰੋਮੀ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੱਠ ਮੀਲਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੁਸ ਅਤੇ ਸਮੁਰਨੇ ਤੋਂ ਭਿੰਨ, ਪਰਗਮੁਮ ਸਮੁੱਦਰੀ ਤੱਟ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਲਗਭਗ ਪੰਦਰਾਂ ਮੀਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

ਪਰਗਮੁਮ ਇੱਕ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੇਠਾਂ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ

ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ, ਬਰਗਾਮਾ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਹਿਰ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਿਚਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰਗਮੁਮ ਇੱਕ “ਐਕਰੋਪੋਲਿਸ” ਜਾਂ “ਉੱਚਾ ਸ਼ਹਿਰ” ਸੀ। ਐਕਰੋਪੋਲਿਸ ਪਹਾੜ ਤੇ ਅਸਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬਰਗਾਮਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਚਿਕਿਤਸਾ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਖੰਡਰ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਗਮੁਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇਹ ਕਲੀਸੀਆ ਕਦੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:10)। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਨੇ ਖ਼ਾਸ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਰਗਮੁਮ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਕਿਹਾ “ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਗੱਦੀ ਹੈ” ਅਤੇ “ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਵੱਸਦਾ ਹੈ” (2:13)। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਸੀ।

ਆਇਤ 12. ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: **ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ** (1:16 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। **ਪਰਗਮੁਮ** ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਪਰਗਾਮੁਸ, ਪਰਗਾਮੇਨ ਅਤੇ ਪਰਗਾਮੇਸ ਨੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਉਸ ਡਰਾਵਣੇ ਥਾਂ ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਰਣਨ ਉਸ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ **ਜਿਹ ਦੇ ਕੋਲ ਦੁਆਰੀ ਤਿੱਖੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ।** ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਦੁਆਰੀ ਤਲਵਾਰ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:17; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:12) ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੀ ਹੈ (1:16; 2:16), ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਚਨ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਿਆਂ ਹੈ (ਯਸਾਯਾਹ 49:2; ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 19:15, 21)। **ਤਲਵਾਰ** ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਜਾਂ ਮਾਰਨ ਦੋਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਨਿਪੁੰਨ ਸਰਜਨ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿਲ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:37; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:12)। ਹੋਰ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ, ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਔਜਾਰ ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 12:48)। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 2 ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ (ਆਇਤ 16)।

ਯਿਸੂ ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰੋਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਅਜਿੱਤ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਰੋਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਬੇਫ਼ਰੋਗੇ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਸਨ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੋਮ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਨਿਆਂ ਵਾਲੀ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਸੀ (ਆਇਤ 16)।

ਆਇਤ 13. ਪਰਗਮੁਮ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ: **ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਵੱਸਦਾ ਹੈਂ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ**

ਗੱਦੀ ਹੈ . . . ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ **ਵੱਸਦਾ ਹੈ** ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ κατοικέω (*ਕਟੋਕਿਓ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਸਣਾ।”

KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੀ ਥਾਂ “ਸੀਟ” ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇੱਥੇ “ਸੀਟ” ਲਈ ਆਮ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਲਕਿ, ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ἰρόνος (*ਥਰੋਨੋਸ*) ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ “ਥਰੋਨ” ਮਿਲਿਆ ਹੈ। 4 ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। “ਗੱਦੀ” ਸ਼ਬਦ “ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸੀਟ” ਦਾ ਅਰਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਤੁਲਨਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੱਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਗੱਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। 4 ਅਤੇ 5 ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਤੇਜ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਧਿਆਇ 2 ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀਆਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਦੀਆਂ ਜਾਂ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਹਨ। ਪਰਗਮੁਮ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਤਾਨੀ ਕੰਮ ਦਾ ਮੰਚ ਸਜਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਗੱਦੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਰਗਮੁਮ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

ਸ਼ਤਾਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰਗਮੁਮ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰੋਮ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਨ। ਇਹ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਐਕਰੋਪੋਲਿਸ ਵੱਲ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਫ਼ੇਦ ਸੰਗਮਰਮਰ ਮਹਿਲ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਹੈ ਜੋ ਸਮਰਾਟ ਟਰਾਜਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਗਮੁਮ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿਹਰਾ ਨੀਓਕੋਰੋਸ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਲੇਖ ਜੋ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਾਟਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:35 ਵਿੱਚ, νεκρόρος (*ਨੀਓਕੋਰੋਸ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੂਰਤ ਦੇ ਸੇਵਕ” ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰਗਮੁਮ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਰੋਮ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਦੀ। ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਰੋਮੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਰਾਟ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ ਸਮਾਜਕ ਘਮੰਡ ਨੇ ਸਮਰਾਟ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਤੇ ਨਿੱਤ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਮਰਾਟ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਤਾਬੇਦਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ; ਪਰਗਮੁਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਬਾਅ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਸਤਾਓ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਆਇਤਾਂ 8, 9); ਫਿਰ ਵੀ, ਪਰਗਮੁਮ ਵਿੱਚ, ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਤਾਓ ਦੀ ਧਮਕੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸ਼ਤਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਮਰਾਟਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਰਗਮੁਮ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਲਾਕੇ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਦੇਵੀ ਦਿਮਿਤ੍ਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ। ਉਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖੰਡਰ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਲਿਖਤ ਦੇ ਵਰਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:23 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਮਿਲੀ ਜੋ ਕਿ “ਅਣਜਾਤੇ ਦੇਵ” ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ।

ਐਕਰੋਪੋਲਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜ਼ਿਊਸ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਰੁਝ ਲੇਖਕ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਸੱਤ ਅਜੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਜ਼ਿਊਸ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੂਪੀਟਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਰੋਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੀ। ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜ਼ਿਊਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੂਰਾ ਢਾਂਚਾ 120 ਫੁੱਟ ਲੰਬਾ, 112 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾ ਅਤੇ 20 ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਆਂ ਤੇ ਮੋਟਾ ਉਨੀ ਕੱਪੜਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਕੰਧ ਦੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਕ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ, ਐਕਰੋਪੋਲਿਸ ਤੇ ਸਿਰਫ ਨੀਂਹ ਬਚੀ ਹੈ। ਜਗਵੇਦੀ ਵੀ ਬਰਲਿਨ ਵਿੱਚ ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਅਜਾਇਬਘਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ, ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਰੁੱਖ ਤੇ, ਨੀਂਹ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦਿਆਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਈ ਮੀਲਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਬਰਦਸਤ ਉਦਾਹਰਣ ਆਧੁਨਿਕ ਬਰਗਾਮਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਲਾਲ ਇੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਮਿਸਰੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਸੱਠ ਫੁੱਟ ਉੱਚੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਿਜ਼ਨਤੀਨੀ ਚਰਚ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੂਰਤੀਪੂਜਾ ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਤਾਨ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਬੰਧ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਮੈਡੀਕਲ ਪਰਿਸਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਦੂਰੋਂ ਅਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸੀ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡਾਕਟਰ ਗੋਲਨ (130-200 ਈਸਵੀ) ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਡਾਕਟਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੋਲਨ ਨੂੰ ਹਿੱਪੋਕਰੇਟਸ (460-377 ਈਸਵੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਦਵਾਈ ਦੇ ਪਿਤਾ” ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੋਲਨ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅੰਗ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਉੱਤਮ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਲਾਜ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਰਹੱਸਵਾਦ ਅਤੇ ਮੂਲ ਦਵਾਈ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਇਲਾਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਵਿੱਚ “ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਚੰਗਿਆਈ” ਅਤੇ “ਆਤਮ-ਸੁਝਾਅ” ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਮਨੋਸਰੀਰਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਕਿ, ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲੱਛਣ ਸਰੀਰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਕਾਰਣਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਆਪਣੇ “ਇਲਾਜ” ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਇਲਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੰਬੰਧੀ “ਗਵਾਹੀਆਂ” ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ “ਇਲਾਜਾਂ” ਅਤੇ “ਗਵਾਹੀਆਂ” ਨਾਲ ਕਥਿਤ “ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ” ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੇ

ਬਾਵਜੂਦ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਇਲਾਜ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦੇ ਸਨ: ਖੁਰਾਕ, ਕਸਰਤ, ਅਰਾਮ ਅਤੇ ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡਾ ਇਸਨਾਨ।

ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਸਲੀਪੀਓਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਲੰਮੇ ਪਰਵੇਸ਼ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਪਵਿੱਤਰ ਮਾਰਗ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਚੰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਮੌਤ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਇਸ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਤੇ ਹੀ ਚੰਗਿਆਈ ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਰੋਮੀ ਦੇਵਤਾ ਏਸੀਲਿਪਿਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਜਗਵੇਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਜੋ ਪਰਮੁੱਖ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਇਸ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ: ਗੁੰਦਣਾ ਸੱਪ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸ਼ਤਾਨ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਸਨ (ਉਤਪਤ 3:1-24; ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 12:9; 20:2)। ਸੱਪ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਕੁੰਜ ਨੂੰ ਲਾਹ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨ ਦਿਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸੱਪਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਲਾਠੀ ਨੂੰ ਗੁੰਦਿਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ।

ਸ਼ਤਾਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਗਮੁਮ ਇੱਕ ਤੰਟਵਰਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਵਪਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਸੂਸ ਅਤੇ ਸਮੁਰਨੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਇਹ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਸੀ। “[ਇਸ ਦੇ] ਕਵੀਆਂ, ਫਿਲਾਸਫ਼ਰਾਂ, ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ . . . ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਪਰਤਿਸ਼ਠਾ ਅਥੇਨੇ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰੀਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਦੀ ਸੀ।”²²

ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਜਿਊਸ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਪੁਸਤਕਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਨ ਅਤੇ “ਮਹੱਤਤਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਦੀ ਪੁਸਤਕਾਲਾ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਦੀ ਸੀ।”²³ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਪਰਗਮੁਮ ਨੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ:

ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੇ ਦਾ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਜਿਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਅਸਿਯਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕਾਲਾ ਬਾਰੇ ਈਰਖਾ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਸਿਯਾ ਨੂੰ ਪੈਪਰਸ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੈਪਰਸ ਇੱਕ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪੈਪਰਸ ਦੇ ਪੱਦੇ ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਨੀਲ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ “ਪੈਪਰ” ਵੀ “ਪੈਪਰਸ” ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ (5:1 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਪੈਪਰਸ ਤੇ ਲੱਗੀ ਇਸ ਰੇਕ ਨੇ ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੇ ਲਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚਮੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਰੀਤ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਦੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ ਤਦ ਤੱਕ ਪਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਾਮ ਜੋ “ਪਰਗਮੁਮ” ਤੋਂ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੇ ਭੇਡਾਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਛਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚਮੜੀਆਂ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰੀਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਸਿੱਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਦ ਤੱਕ ਰੰਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਬਰੀਕ ਪੇਪਰ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸੀ। ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਫ਼ਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਲ੍ਹੇਟੇ ਜਾਂਦੇ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਪੈਪਰਸ, ਇਸ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਲਫ਼ਟਵੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਪੰਨਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ “ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤ

ਗ੍ਰੰਥ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਪਰਗਮੁਮ ਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਿਰਫ ਬੁੱਧ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ; ਇਹ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਸੁਹਜਵਾਦੀ ਭਾਵ ਲਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਜ਼ਾਰਾ 10,000 ਕੁਰਸੀਆਂ ਵਾਲਾ, ਪੱਖੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਤਮਾਸ਼ਾਘਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਐਕਰੋਪੋਲਿਸ ਦੇ ਦੱਖਣੀ-ਪੂਰਬੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਢਲਾਣ ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਠੱਤਰ ਕਤਾਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪਹਾੜ ਦੀਆਂ ਮਨੋਹਰ ਟੀਸੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਦਾ ਬਰਗਾਮਾ ਹੇਠਾਂ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਸੂਰਜ, ਬੱਦਲਾਂ ਅਤੇ ਅਨੰਤ ਅਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਘਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪੁਸਤਕਾਲਾ, ਤਮਾਸ਼ਾਘਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ? ਬੈਠਕ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਰਾਟ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਦੇਵਤਾ ਜਾਂ ਦੇਹਾਂ ਨਾਲ ਸੀ। ਤਮਾਸ਼ਾਘਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਕਾਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਉਹ ਸਰਾਬ ਦੇ ਦੇਵਤਾ, ਡਾਇਨੀਸੁਸ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਡਾਇਨੀਸੁਸ ਦਾ ਮੰਦਰ ਦਾ ਖੰਡਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਟੇਜ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਸਿਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਤਾਨ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਨੈਤਿਕਤਾ - ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਪਰਗਮੁਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ “ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ” ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਹਰਾਮਕਾਰੀ, ਗੰਦ-ਮੰਦ, ਲੁੱਚਪੁਣਾ . . . ਨਸੇ [ਅਤੇ] ਬਦਮਸਤੀਆਂ” ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਸਨ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:19-21)।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀਆਂ “ਗੱਦੀਆਂ” ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਲਾਮਾਰ ਬੈਰੈਟ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਗੱਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀ [ਜਿਊਸ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ] ਨਹੀਂ ਸੀ *ਪਰ ਖੁਦ ਪਰਗਮੁਮ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ।*”²⁴ ਸ਼ਤਾਨ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ, ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪਰਗਮੁਮ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਚੇਲੇ ਛੇਤੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਸਨ।

ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕਲੀਸੀਆ ਬਾਰੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: **ਤੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਫੜੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈਂ, ਤੈਂ ਮੇਰੀ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।** ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬੋਰਹਿਮ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ ! ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਅਸਲ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ, **ਮੇਰੀ ਨਿਹਚਾ** ਵਾਕ ਜਥਾਰਥ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, “ਨਿਹਚਾ ਜੋ ਮੇਰੀ ਹੈ” (τῆν πίστιν μου, *ਟੈਨ ਪਿਸਟਿਨ ਮੇਉ*)। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਜਦੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਪਪਦ (“the”) “ਨਿਹਚਾ” ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, “ਨਿਹਚਾ” ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਜੋ ਯਿਸੂ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ” ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ “ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਹਚਾ” ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ, ਪਰ “ਨਿਹਚਾ” ਵਾਕ ਦਾ ਅਰਥ “ਨਿਰਾ” ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸਤਰਤ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ *ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ* ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜੋ ਯਿਸੂ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਤਦ ਵੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ: **ਅੰਤਿਪਾਸ ਜੇ ਮੇਰਾ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਮਾਤਬਰ ਜਨ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।** ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ **ਗਵਾਹ** ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ *μάρτυς* (*ਮਾਰਟਸ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ “ਮਾਰਟਿਅਰ” ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਹੀਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ “ਜਿਹੜਾ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।” ਕਈ ਵਾਰ, ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਲਈ ਮਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਹੋਣ – ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ – ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਿਪਾਸ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਲਈ ਮਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਸੀ, KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਲਈ “ਸ਼ਹੀਦ” ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ 17:6 ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਰਾਹੀਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ।

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਹ **ਅੰਤਿਪਾਸ** ਕੌਣ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਨ ਸੀ ਜਾਂ ਬੁੱਢਾ, ਵਿਆਹਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੁਆਰਾ, ਸਫਲ ਸੀ ਜਾਂ ਅਸਫਲ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੈ); ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ **ਮੇਰਾ ਮਾਤਬਰ ਜਨ** ਆਖਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹੋ ਗੱਲ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। **ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ** ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ἀποκτείνω* (*ਅਪੋਕਟੀਨੋ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਮੌਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ “ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ” ਹੈ। ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, “ਵੇਖੋ, ਸ਼ਤਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸੁੱਟੇਗਾ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਪਰਤਾਏ ਜਾਓ” (ਆਇਤ 10)। ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜਾ ਹਾਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ਤਾਨ ਪਰਗਮੁਮ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਲਵਾਨੀ ਦਿਖਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਮਸੀਹੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 14. ਪ੍ਰਭੂ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, **ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਗਿਲਾ ਹੈ।** ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਥੋੜੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਸਦੀਪਕ ਵਜ਼ਨ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, **ਉੱਥੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਓਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਿਲਆਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਧਾਰੀ ਹੈ ਜਿਹ ਨੇ ਬਾਲਾਕ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਅੱਗੇ ਠੇਡੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇ ਭਈ ਓਹ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਖਾਣ ਅਤੇ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਕਰਨ।**

ਬਿਲਆਮ ਅਤੇ **ਬਾਲਾਕ** ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਗਿਣਤੀ 22-25 ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ – ਬਾਲਾਕ ਨੇ ਬਿਲਆਮ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦੇਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੱਡਾ ਇਨਾਮ ਦਿਆਂਗਾ, ਪਰ ਨਬੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਬਾਲਾਕ ਦੁਆਰਾ ਜਿਹੜੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ (2 ਪਤਰਸ 2:15; ਯਹੂਦਾਹ 11), ਬਿਲਆਮ ਨੇ ਇੱਕ ਬੁਰੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਦਰਅਸਲ, ਉਸ ਨੇ ਬਾਲਾਕ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਓਪਰੇ ਦਿਓਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਲੁਭਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੇਂਗਾ,

ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦੇਵੇਗਾ।" ਬਾਲਾਕ ਨੇ ਬਿਲਾਅਮ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਬਵਾ ਨਾਲ ਚੌਵੀ ਹਜ਼ਾਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ (ਗਿਣਤੀ 25:9)। ਆਖਰਕਾਰ ਬਿਲਾਅਮ ਖੁਦ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ (ਗਿਣਤੀ 31:8)। ਮੂਸਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ "ਬਿਲਾਅਮ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ" ਹੀ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਔਰਤਾਂ ਨੇ "ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਕੋਲੋਂ . . . ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕਰਵਾਇਆ" (ਗਿਣਤੀ 31:16; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਵੇਖੋ ਮੀਕਾਹ 6:5)।

ਬਿਲਾਅਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਕੌਣ ਸਨ? ਮਨੁੱਖ ਜਿਹੜੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਿਲਾਅਮੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ। ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੇ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਠਹਿਰਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ *ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ* ਦੀ *ਸਲਾਘਾ* ਕੀਤੀ ਸੀ; ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ *ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ* ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

ਬਿਲਾਅਮ ਦੀ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ **ਠੇਡੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤ** ਸੀ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਠੇਡੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤ" ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *σκανδαλον* (*ਸਕੈਂਡਾਲੋਨ*) ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ "ਫੰਧੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਚੋਗਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਚੋਗਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫੰਧਾ ਉਛੁੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"²⁵

ਇਹ "ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਵਾਲੀ" ਕਿਹੜੀ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ ਸੀ? ਪਹਿਲੀ, ਬਿਲਾਅਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ **ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਖਾਣ** ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਮਾਸ ਖਾਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 14:1-15:13; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8-10), ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਾਸ ਨਾਲ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2:14 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਪਾਪ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੂਰਤੀਪੂਜਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:16; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:20; 1 ਯੂਹੰਨਾ 5:21)। ਦੂਜੀ, ਬਿਲਾਅਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ **ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਕਰਨ** ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਕਰਨ" ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *πορνείω* (*ਪੋਰਨਿਓ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਵਿਭਚਾਰ ਕਰਨਾ" (ਵੇਖੋ KJV)। ਓਪਰੇ ਦਿਓਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:13-20)।

ਆਇਤ 15. ਇੱਥੇ ਓਹ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਓਵੇਂ ਹੀ ਧਾਰੀ ਹੈ। ਨਿਕੁਲਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਸਨ (ਆਇਤ 6 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਅਰੰਭਕ ਮਸੀਹੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨੈਸਟਿਕਵਾਦੀ ਲੋਕ ਆਖਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅਨੈਤਿਕ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। "ਨੈਸਟਿਕ" ਸ਼ਬਦ "ਗਿਆਨ" ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ *γνώσις* (*ਨੈਸਿਸ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨੈਸਟਿਕਵਾਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨੈਸਟਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੇ ਪਾਪ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਪਾਪ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਨਾ ਵੀ ਕਰਨ ਤਾਂ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ "ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕਰ ਕੇ ਲੁੱਚਪੁਣੇ ਵੱਲ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ" (ਯਹੂਦਾਹ 4)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਾਪ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 6:1 ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵੇਖੋ। ਸੱਚੀ ਤੋਬਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਪ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

"ਬਿਲਾਅਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ" ਅਤੇ "ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ" ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਰਮਾਤਾ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਇੱਕੋ ਉਤਪਾਦ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ, ਸਤਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਘਿਰਣਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਂਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਿਲਾਅਮੀ ਅਤੇ ਨਿਕੁਲਾਈ, ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਝੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਤਾੜ ਰੱਖੋ "ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰਹੋ" (ਰੋਮੀਆਂ 16:17)। ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਇੱਕ ਭਰਾ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਰਵਾਇਤ [ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਤੋਂ ਆਈ ਸਿੱਖਿਆ] ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਸਾਥੋਂ ਪਾਈ ਸਗੋਂ ਕਸੂਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਨਿਆਰੇ ਰਹੇ" (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:6; KJV)। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਝੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ "ਉਸ ਦੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਭਾਗੀ ਬਣਦਾ ਹੈ" (2 ਯੂਹੰਨਾ 11)। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤਾਂ ਪਰਗਮੁਮ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੱਚਾਈਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਸਨ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਸ਼ਾਇਦ ਝੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮਿੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਆਗੂ ਡਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਖੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋ ਕੇ ਖੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਮਝੋਤਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਕਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਝੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ "ਜੀਓ ਅਤੇ ਜੀਣ ਦਿਓ" ਦੀ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਆਇਤ 16. ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਚਿਤਾਉਣੀ ਦਿੱਤੀ: **ਇਸ ਲਈ ਤੋਬਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਛੇਤੀ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਂਗਾ। ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੋ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ**

ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 3:18-21)। ਜੇਕਰ ਝੂਠੇ ਗੁਰੂ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚੋਂ “ਛੇਕ ਦੇਣਾ” ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:13; KJV; ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:1-12)। ਯਿਸੂ ਦੀ ਚਿਤਾਉਣੀ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਾ ਸੁਲਝਾਇਆ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਆਪ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਛੇਤੀ ਆਵਾਂਗਾ – ਅਤੇ ਜਦ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ!” ਇਸ ਸੁਨੇਹੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:21 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚਿਤਾਉਣੀ ਨਾਲ ਕਰੋ।

ਨਿਵਾਰਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸੁਧਾਰਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਨਿਵਾਰਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਸੁਧਾਰਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਨਿਵਾਰਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰੀਏ, ਸੁਧਾਰਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਸੁਧਾਰਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ: ਇਹ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਲਈ, ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਸਾਖ ਲਈ ਅਤੇ ਬਚਾਏ ਹੋਇਆ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਹੋਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। (ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:1, 5-7 ਵੇਖੋ।)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ **ਮੈਂ . . . ਆਵਾਂਗਾ** ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵੇਲੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਇਸੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਵਰਗੋਂ ਹੀ ਦੁਸ਼ਟ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ (1:7 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਆਉ ਦੀ ਭਿਆਣਕ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਜੀਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪੈਣਾ ਭਿਆਣਕ ਗੱਲ ਹੈ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:31)।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਚਿਤਾਉਣੀ ਵਿੱਚ “ਤੇਰੇ” ਅਤੇ “ਓਹਨਾਂ” ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ: “ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਛੇਤੀ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਂਗਾ” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। **ਤੇਰੇ** ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਰੀ ਮੰਡਲੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ **ਓਹਨਾਂ** ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, “ਓਹਨਾਂ” ਸ਼ਬਦ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤੱਥ, ਕਿ ਯਿਸੂ ਝੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਲੀਸਿਯਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੀ (ਗਲਾਤੀਆਂ 6:1)। ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਪ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜਦ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀਹੀਣਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਗਤੀਹੀਣਾਂ ਤੋਂ ਅਲਹਿਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਰੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂ ਝੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਉੱਤੇ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ; ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਵੀ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ!”

ਆਇਤ 17. ਸਭਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ, ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਚਿਤਾਉਣੀ ਦਿੱਤੀ: **ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।** ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਨ

ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੁਝ ਕੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿੱਗਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ: ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਮੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਟਾ ਪੱਥਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਾਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤਿੱਗਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ – ਗੁਪਤ ਮੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ – ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਖੁਆਇਆ (ਕੂਚ 16:13-36; ਜ਼ਬੂਰ 78:24)। ਬਾਈਬਲ ਸਾਨੂੰ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਮੰਨ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ, ਪਰ ਕੂਚ 16:15 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਇੱਕ ਚਮਤਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ। “ਮੰਨ” ਦੇ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ מִן (ਮੰਨ) ਦਾ ਅਰਥ ਜਾਂ ਭਾਵ ਹੈ “ਇਹ ਕੀ ਹੈ?” ਮੰਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਇੱਕ ਮਰਤਬਾਨ ਨੂੰ ਨੇਮ ਦੇ ਸੰਦੂਕ, ਜੋ ਕਿ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹਿਆ ਇੱਕ ਸੰਦੂਕ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੰਬੂ ਦੇ ਮਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਦੂਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਿੰਨ ਵਸਤਾਂ ਸਨ: ਦਸ ਹੁਕਮਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ, ਮੰਨ ਦਾ ਭਰਿਆ ਡੱਬਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਛਿਟੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਰਾਂ ਫੁੱਟ ਨਿੱਕਲੀਆਂ ਸਨ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:4)। ਸੰਦੂਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ ਮੰਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ (ਕੂਚ 16:33, 34; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:4)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਉਂਜੋ ਅਸਲ ਮੰਨ ਸਰੀਰਕ ਭੇਜਨ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ “ਗੁਪਤ ਮੰਨ” ਆਤਮਾ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਤਿੱਗਿਆ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ “ਜੀਉਣ ਦੀ ਰੋਟੀ” ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 6:31, 35)। “ਗੁਪਤ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ – ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਿਆਣਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿੱਗਿਆ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਟਾ ਪੱਥਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਾਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਚਿੱਟਾ ਪੱਥਰ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਦੋ ਪੱਥਰਾਂ, ਇੱਕ ਕਾਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚਿੱਟਾ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਪਰਵਾਨਗੀ ਜਾਂ ਅਪਰਵਾਨਗੀ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ πέτρος (ਪਸੇਟੋਸ), ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪੱਥਰ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ 26:10 ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਰਸੂਲਾਂ 26:10 ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ, “ਮੈਂ [ਵੇਟ ਲਈ] ਪੱਥਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।” ਅੱਜ ਵੀ, ਅਸੀਂ “ਆਪਣੀ ਵੇਟ ਪਾਉਣ” ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ “ਬਲੈਕਬਾਲ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ “ਚਿੱਟਾ ਪੱਥਰ” ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਰਥ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਸ ਰੀਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਚਿੱਟਾ ਪੱਥਰ ਹੀਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ: ਹੀਰੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਰਬਨ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅੱਤ ਵਧੀਕ ਦਬਾਓ ਰੇਠ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਅੱਤ ਵਧੀਕ

ਦਬਾਓ ਰੇਠ ਸਨ।

ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜਾ ਨਵਾਂ ਨਾਉਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ? ਅਗਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ “ਆਪ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਾਉਂ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ (3:12; NRSV; ਵੇਖੋ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:9, 10)। ਇਹ “ਨਵਾਂ ਨਾਉਂ” “ਯਿਸੂ” ਦਾ ਨਾਉਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਕਿ “ਯਿਸੂ” ਦੇ ਨਾਉਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਖਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਹਰ ਵੇਲੇ ਨਵਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਮੈਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੈ,
ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਗਾਉਣਾ ਮੈਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੈ;
ਇਹ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਲਈ ਸੰਗੀਤ ਜਿਹਾ ਹੈ,
ਜੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਿੱਠਾ ਨਾਮ ਹੈ।²⁶

“ਯਿਸੂ” ਇਬਰਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ “ਯਹੋਸ਼ੁਆ” ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਰੂਪ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਯਹੋਵਾਹ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।” “ਯਿਸੂ” ਦੇ ਨਾਉਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਲੋਕ “ਜਾਣਦੇ” ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ 4:12)।

ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵਾਂ ਨਾਉਂ “ਮਸੀਹੀ” ਹੈ (ਯਸਾਯਾਹ 62:2; ਰਸੂਲਾਂ 11:26)। ਇਹ ਨਾਉਂ ਅਗਿਆਤ ਨਾਉਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 19:12 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਾਉਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਹ [ਨਾਉਂ] ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ – ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਥੂਆਤੀਰੇ: ਕਲੀਸਿਯਾ ਜਿੱਥੇ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਈਜ਼ਬਲ ਸੀ (2:18-29)

¹⁸ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ ਭਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਿਹ ਦੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਅਗਨੀ ਦੀ ਲਾਟ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਪੈਰ ਖਾਲਸ ਪਿੱਤਲ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹਨ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ¹⁹ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ, ਨਿਹਚਾ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਬਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਨਾਲੇ ਇਹ ਭਈ ਤੇਰੇ ਪਿਛਲੇ ਕੰਮ ਪਹਿਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਹਨ। ²⁰ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗਿਲਾ ਹੈ ਭਈ ਤੂੰ ਓਸ ਇਸਤਰੀ ਈਜ਼ਬਲ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਬੀਆ ਕਰਕੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਝੱਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਦਾਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਭਰਮਾਉਂਦੀ ਹੈ ਭਈ ਉਹ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਖਾਣ। ²¹ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਵਿਹਲ ਦਿੱਤਾ ਭਈ ਤੇਬਾ ਕਰੇ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਤੋਂ ਤੇਬਾ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ²²ਵੇਖ, ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਛੋਣੇ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਨਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਵੱਡੀ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜੇ ਓਹਨਾਂ ਉਹ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ। ²³ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਜਾਣ ਲੈਣਗੀਆਂ ਜੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਦਾ ਜਾਚਣ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲ ਦਿਆਂਗਾ।

²⁴ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਬੁਆਤੀਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਿਆਂ ਕੋਲ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਓਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਰਮ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ।
²⁵ਤਾਂ ਵੀ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੀਕ ਓਸ ਨੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖੋ।
²⁶ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਅੰਤ ਤੋੜੀ ਮੇਰਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕੈਮਾਂ ਉੱਤੇ ਇਖਤਿਆਰ ਦਿਆਂਗਾ।
²⁷ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਹੇ ਦੇ ਡੰਡੇ ਨਾਲ ਓਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿਣੀ ਚਿਣੀ ਕਰ ਦੇਈਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲੋਂ ਪਾਇਆ ਹੈ।
²⁸ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦਾ ਤਾਰਾ ਦਿਆਂਗਾ।
²⁹ਅਤੇ ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਯਿਸੂ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ: ਅਫ਼ਸੂਸ, ਸਮੁਰਨੇ ਅਤੇ ਪਰਗਮੁਮ। ਪਰਗਮੁਮ ਤੋਂ ਹੋਰ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਬੁਆਤੀਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਥਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਬੁਆਤੀਰੇ ਨਗਰ ਬਹੁਤ ਧਨੀ ਨਗਰ ਸੀ, ਪਰ ਅਰੰਭਕ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਰਗਮੁਮ ਤੋਂ ਸਾਰਦੀਸ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯਾਤਰੀ ਇਸ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕ ਕੇ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਏਸ਼ੀਆ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਨਗਰ “ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਸਿੱਧ, ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਸੀ।”²⁷ ਅੱਜ ਬੁਆਤੀਰੇ ਵਿੱਚ ਖੰਡਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਥੋੜਾ ਹੀ ਬਚਿਆ ਹੈ – ਬਸ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ, ਬਸ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਭੁਰਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ। ਇਹ ਭੁਰਦੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਅੱਜ ਦੇ ਅਖੀਸਾਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾਂ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੁਆਤੀਰੇ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਗਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਗਰ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਸੱਤ ਆਇਤਾਂ ਹਨ; ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਆਇਤਾਂ ਹਨ; ਪਰਗਮੁਮ ਦੀਆਂ ਛੇ; ਪਰ ਬੁਆਤੀਰੇ ਦੀਆਂ ਬਾਰਾਂ ਆਇਤਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਭਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪੱਤਰ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਅਰੰਭਕ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਬੁਆਤੀਰੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੁਆਤੀਰੇ ਵੱਡਾ ਨਗਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵਣਜ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ “ਲੁਦਿਆ ਨਾਮੇ ਬੁਆਤੀਰਾ ਨਗਰ ਦੀ ਇੱਕ ਇਸਤਰੀ ਕਿਰਮਿਚ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ” ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ (ਰਸੂਲਾਂ 16:14)। ਇਹ ਨਗਰ ਆਪਣੀ ਉੱਨ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਿਰਮਿਚ ਰੰਗ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਕਿਰਮਿਚ ਰੰਗ ਇੱਕ ਰਹੱਸਮਈ ਸੈੱਲ ਮੱਛੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁੰਦ-ਬੁੰਦ ਕਰਕੇ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਬੁਆਤੀਰੇ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰੀ ਸੰਘ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਘ “ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਗਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸੰਗਠਿਤ ਸਨ।”²⁸ ਇਹ ਸੰਘ ਚਮੜੇ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ, ਉੱਨ ਅਤੇ ਸੂਤ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਲੇਹਾਰਾਂ, ਘੁਮਿਆਰਾਂ, ਲਲਾਰੀਆਂ, ਦਰਜੀਆਂ, ਹਲਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਏ

ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੰਘ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ; ਜਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਸੰਘ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਦ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਵਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਤਦ ਤੱਕ ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਹਲਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਘ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਘਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਤਕੜੀਆਂ ਮਜਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਸੀ ਕਿ “ਹਰੇਕ ਸੰਘ ਦਾ ਆਪਣਾ ਦੇਵਤਾ, ਪਰਬ ਅਤੇ ਮੌਸਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨਸੀ ਰੰਗਰਲੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।”²⁹ ਸੰਘ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਮੂਰਤਾਂ ਅੱਗੇ ਬਲੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭੋਜਨ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ) (ਆਇਤ 14 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਤੱਕ ਕਈ ਮਸੀਹੀ ਆਗੂ ਸਿਖਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਘਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ – ਪਰ ਜਦੋਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਇਸ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਆਇਤ 18. ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਅਰੰਭ ਇਸ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: **ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ** (1:16 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਇਹ ਅਗਿਆਤ ਹੈ ਕਿ ਥੂਆਤੀਰੇ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਲੁਦਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੇ ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸਿਯਾ ਉਦੋਂ ਅਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿੱਚ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ 19:10)।

ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਸਿਆਣਨ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ – ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ: **ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਿਹ ਦੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਅਗਨੀ ਦੀ ਲਾਟ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਪੈਰ ਖਾਲਸ ਪਿੱਤਲ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹਨ।** ਜੇੜੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਸਨ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ।” ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਸੰਦਰਭ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿੱਚ ਜੋ “ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਨਿਆਈਂ” ਸੀ ਉਹ ਯਿਸੂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਦੇਹ ਇੱਥੇ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੱਚਾਈਆਂ ਚੇਤੇ ਕਰਾਈਆਂ: (1) ਉਹ ਅਚੂਕ ਹੈ; ਉਹ **ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ** ਹੈ। (2) ਉਹ ਸਰਬਗਿਆਨੀ ਹੈ; ਉਹ **ਦੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਅਗਨੀ ਦੀ ਲਾਟ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ।** ਅਗਲੀ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।” ਆਇਤ 23 ਵਿੱਚ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, “ਗੁਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਦਾ ਜਾਚਣ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ।” (3) ਉਹ ਧਰਮੀ ਹੈ; **ਉਹ ਦੇ ਪੈਰ ਖਾਲਸ ਪਿੱਤਲ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹਨ।** ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, “ਉਹ ਦੇ ਪੈਰ ਖਾਲਸ ਪਿੱਤਲ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਸਨ ਭਈ ਜਾਣੀਦਾ ਉਹ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਤਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ” (1:15)। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਇਸ ਵੱਲ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਬਚ ਨਾ ਸਕਣਗੇ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ “ਵੱਡੀ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾ” ਦੇਵੇਗਾ (ਆਇਤ 22)। ਫਿਰ, ਉਸ ਨੇ ਚਿਤਾਉਣੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਮਾਰ ਸੁੱਟੇਗਾ” ਜਿਹੜੇ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ (ਆਇਤ 23)।

ਆਇਤ 19. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇਹ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਦਭੁਤ ਗੁਣ

ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਿਉਂ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚਲੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ: **ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ, ਨਿਹਚਾ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਬਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਨਾਲੇ ਇਹ ਭਈ ਤੇਰੇ ਪਿਛਲੇ ਕੰਮ ਪਹਿਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਹਨ।** ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿੱਚ ਸਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਗੱਲਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ:

ਇਹ *ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ* ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ . . . ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਤੇਜਵਾਨ, ਜੀਉਂਦੀ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸੀ।

ਇਹ *ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ* ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ . . . ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** KJV ਵਿੱਚ “ਪਰਉਪਕਾਰ,” ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ *ἀγάπη* (*ਅਗਾਪੇ*) ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿੱਚ “ਪ੍ਰੇਮ” ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ “ਭਰੋਪਣ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਏ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਹਿਤ” ਰੱਖਣਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 12:10)। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਤੱਥ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਮੰਡਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਈ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ *ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ* ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ ਤੇਰੀ . . . ਸੇਵਾ . . . ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਹਾਰਕ ਸੀ; ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇਹ *ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ* ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ ਤੇਰੀ . . . ਨਿਹਚਾ . . . ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਬਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇਹ *ਅਡੋਲ* ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ ਤੇਰੇ . . . ਸਬਰ . . . ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** KJV ਵਿੱਚ “ਧੀਰਜ” ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ KJV ਵਿੱਚ “ਧੀਰਜ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਕਸਰ ਅਰਥ “ਸਬਰ ਨਾਲ ਡਟੇ ਰਹਿਣਾ” ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਰਹਿਣਾ ਬੜਾ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਸੀ।

ਇਹ *ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਹੀ* ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਕਥਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਭਲੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ . . . ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ . . . ਭਈ ਤੇਰੇ ਪਿਛਲੇ ਕੰਮ ਪਹਿਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਹਨ।** ਅਕਸਰ ਹੁੰਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਤਸ਼ਾਹ ਠੰਡਾ ਪੈਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਧਣ ਦੀ ਥਾਂ ਘੱਟਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਰੋਜਾਨਾ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਡਲੀ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸੀ — ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਤੋਂ (3:1)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਮਸ ਐੱਮ. ਟੇਲੇ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਇੱਕਮਾਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੇਵਲ ਅਗਾਂਹ ਵਧਣ ਵਿੱਚ ਹੈ।”³⁰

ਆਇਤ 20. ਬਾਕੀ ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਵੀ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਦਿਆਂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਾ ਹੈ: **ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗਿਲਾ ਹੈ ਭਈ ਤੂੰ ਓਸ ਇਸਤਰੀ ਈਜ਼ਬਲ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਬੀਆ ਕਰਕੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਝੱਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਦਾਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਭਰਮਾਉਂਦੀ ਹੈ ਭਈ ਉਹ ਹਰਮਕਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਖਾਣ।**

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੁਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਝੂਠੀ ਗੁਰੂ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ **ਈਜ਼ਬਲ** ਨਾਮ ਸਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ: “ਤੇਰੇ ਕੋਲ *ਓਹ* ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਈਜ਼ਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਧਾਰੀ ਹੈ” (ਵੇਖੋ ਆਇਤ 14)। ਅਜਿਹਾ ਵਧੇਰੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਈਜ਼ਬਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ; ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਠੀਕ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਦਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਈਜ਼ਬਲ ਦੇ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਈਜ਼ਬਲ ਇੱਕ ਬੁੱਤ-ਪ੍ਰਸਤ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਾਜਾ ਅਹਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਬੁੱਤ-ਪ੍ਰਸਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਗਈ ਸੀ (1 ਰਾਜਿਆਂ 16; 18; 19; 21; 2 ਰਾਜਿਆਂ 9)। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਪੈ ਕੇ ਸਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਬਾਅਲ ਦਿਉਤੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਅਲ ਦੀ ਸੰਗੀ ਦੇਵੀ ਅਸ਼ੋਰਾ ਦੇ ਚਾਰ ਸੌ ਨਬੀ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਭੋਜਨ ਕਰਦੇ ਸਨ।³¹

ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੁਆਤੀਰੇ ਦੀ ਈਜ਼ਬਲ ਇੱਕ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਮਨਵਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ **ਨਬੀਆ** ਆਖਦੀ ਸੀ। ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਅਰੰਭਕ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮਤਕਾਰੀ ਦਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਨਬੂਵਤ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:10)। ਇਹ ਚਮਤਕਾਰੀ ਦਾਤਾਂ ਅਸਥਾਈ ਸਨ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਪੂਰਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ।³² ਨਬੂਵਤ ਅਰਥਾਤ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਕਰਨ ਦੀ ਦਾਤ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ 2:17; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5)। ਇਸਤਰੀਆਂ ਇਸ ਦਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਜਨਤਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:34), ਪਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5)। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਨਬੂਵਤ ਦੀ ਦਾਤ ਸੀ; ਸਗੋਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਬੀਆ *ਆਖਦੀ* ਸੀ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ “ਨਾਮਧਾਰੀ ਨਬੀਆ” ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਨੈਸਟਿਕਵਾਦੀਆਂ ਵਾਂਗ (ਆਇਤ 6 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ), ਇਹ ਝੂਠੀ ਨਬੀਆ ਵੀ “ਡੂੰਘੀਆਂ ਗੱਲਾਂ” ਜਾਣਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੇਵਲ ਉਸੇ ਦੇ ਕੋਲ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ “*ਸ਼ਤਾਨ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਗੱਲਾਂ*” ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ (ਆਇਤ 24; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਸੱਤ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੇ ਮਗਰ ਕੋਣ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ “*ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ*” (ਆਇਤ 9; 3:9), “*ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਗੱਦੀ*” (ਆਇਤ 13), ਅਤੇ “ਜਿੱਥੇ *ਸ਼ਤਾਨ ਵੱਸਦਾ ਹੈ*” (ਆਇਤ 13) ਵਰਗੇ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਸ਼ਤਾਨ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਗੱਲਾਂ” ਉਹ ਵਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਈਜ਼ਬਲ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ: “ਮੈਂ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਮੈਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਸਿਆਣਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ।” ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਧੇਰੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਇਸਤਰੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ

ਕੇਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਗੁਪਤ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ: “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੰਘਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਰਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕੋ। ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰੋ – ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਦੇ ਸਕੋ!”

ਸ਼ਾਇਦ ਈਜ਼ਬਲ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਹੀ ਇਹ ਛੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਫੈਲਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਇੱਕ ਧਨਵਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਸਤਰੀ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਭਾਵੀ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਸੱਦਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਚੇਲੇ ਭਾਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਹ ਫੈਲਾ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ **ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਭਰਮਾਉਂਦੀ ਸੀ ਭਈ ਉਹ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਖਾਣ** (ਆਇਤ 14 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਕਿਉਂਜੋ ਬਿਲਆਮੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਕੁਲਾਈਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵੀ ਇਹੋ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ ਸਨ (ਆਇਤਾਂ 14, 15), ਸੋ ਇਸ ਦੇ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸ਼ਤਾਨੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ ਹੋਣਗੇ

ਇਹ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਈਜ਼ਬਲ ਸਫਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਹ ਸਭ ਆਖ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਲੋਕ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸੱਚ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ।

... ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਿਣਗੇ ਪਰ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਜਲੂਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਤੋਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਕੇ ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੱਲ ਫਿਰਨਗੇ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:3, 4)।

ਯਿਸੂ ਕੇਵਲ ਈਜ਼ਬਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਦਰੋਹੀ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ: **ਤੂੰ ਉਸ ਇਸਤਰੀ . . . ਨੂੰ . . . ਝੱਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈਂ।** ਇਸ ਨਾਮਧਾਰੀ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਛੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, “ਅਨੁਰੋ ਦੇ ਅਫੱਲ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਨਾ ਹੋਵੋ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗਿਆ ਕਰੋ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:11)। ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਜੇ ਕੋਈ ਭਰਾ ਸਦਾ ਕੇ ਹਰਾਮਕਾਰ . . . ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨਾ ਕਰਨੀ . . .” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:11)।

ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਈਜ਼ਬਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੰਗਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੇੜੀ ਸੀ? ਅਜਿਹਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਜ਼ਬਲ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਆਇਤ 18 ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ “ਦੂਤ” (ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ) ਕਲੀਸਿਯਾ ਦਾ ਇੱਕ ਆਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ “ਤੇਰੀ ਇਸਤਰੀ/ਪਤਨੀ” ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਉਸ ਆਗੂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪੁਰਤਾਨ ਹਸਤਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਇਤ 20 ਵਿੱਚ “ਤੇਰੀ ਇਸਤਰੀ” (γυναικὰ σου, *ਗੁਨਾਇਕਾ ਸੇਉ*) ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ “ਤੇਰੀ ਪਤਨੀ” ਆਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਿਹਤਰ ਹਸਤਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਈਜ਼ਬਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਸਤਰੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਬੁਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੇ ਇਸ ਝੂਠੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਾਂਗ, ਇਹ ਮੰਡਲੀ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:1, 2)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਇਹੇ ਅਜਿਹੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ, ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਲਈ, ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ “ਮਿੱਠੜਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਲਗਾਉ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਬੜੀ ਚਤਰਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਪ ਨੂੰ ਇਸ ਡਰ ਤੋਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਬੁਰਾ ਨਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ।”³³ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਬੁਆਤੀਰੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਈਜ਼ਬਲ ਨਾਲ ਨੌਜਿਠਣਾ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਕਸਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 21. ਯਿਸੂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕਥਨ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ: **ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਵਿਹਲ ਦਿੱਤਾ ਭਈ ਤੇਬਾ ਕਰੇ।** ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧੀਰਜਵਾਨ ਸੁਭਾਉ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਦੁਸ਼ਟ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਤੇਬਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਵਸਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ 2 ਪਤਰਸ 3:9)। ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਪ੍ਰਭੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇਬਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਮਝ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਈਜ਼ਬਲ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਅਵਸਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਤੋਂ ਤੇਬਾ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।** RSV ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਉਹ ਤੇਬਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।”

ਆਇਤ 22. ਕਲੀਸਿਯਾ ਈਜ਼ਬਲ ਦੇ ਘਮੰਡ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ, **ਵੇਖ, ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਛੋਣੇ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟਦਾ ਹਾਂ।** NASB ਵਿੱਚ “ਰੋਗ ਦੇ” ਸ਼ਬਦ ਤਿਰਛੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, **ਇੱਕ ਵਿਛੋਣੇ ਉੱਤੇ** (ਵੇਖੋ KJV); ਪਰ ਕਿਉਂਜੋ ਇਹ ਸ਼ਬਦ “ਬਿਪਤਾ” ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ “ਕਸਟਾਂ ਦੇ ਵਿਛੋਣੇ” ਦਾ ਭਾਵ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਕੇਵਲ ਈਜ਼ਬਲ ਕਸਟ ਭੋਗੀ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ **ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ।** ਆਇਤ 20 ਵਿੱਚ, “ਹਰਾਮਕਾਰੀ” ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਇਤ 22 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ “ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ “ਗੈਰਮਸੀਹੀ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ” — ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, *ਆਤਮਕ ਜਨਾਹ* ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਹੁਤ ਭਿਆਣਕ ਹੋਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਗੈਰਮਸੀਹੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਆਤਮਕ ਜਨਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਜਨਾਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਆਤਮਕ ਦੋਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਾਹਕਾਰਾਂ ਨੂੰ **ਵੱਡੀ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਓਹਨਾਂ ਉਹ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ।**

ਇਸ ਚਿਤਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡੀ ਹੈ: ਈਜ਼ਬਲ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੁਸਲਾ ਕੇ ਜਨਾਹਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਛੋਣੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈ ਸੀ; ਯਿਸੂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਵਿਛੋਣੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇਗਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਧਿਆਨ ਦੇਵੋ ਕਿ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, **ਜੇ ਓਹਨਾਂ . . . ਤੇਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ।** ਸਾਡਾ ਕਿਰਪਾਵਾਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ

ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਗ ਕਿ ਉਹ “ਆਪਣਿਆਂ ਕੰਮਾਂ” ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਹ ਦੋ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਤੇਬਾ ਕਰਨ, ਅਜੇਕੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਜੋ ਉਹ ਬੀਜਬਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਆਂ ਸਭਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 23. ਯਿਸੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ਉਹ ਦੇ ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜਬਲ ਦੇ ਆਤਮਕ ਬਾਲਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੋਲੁਸ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਲਕ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:14; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:18)। ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਉਹ ਦੇ ਬਾਲਕ” ਉਹ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਬੀਜਬਲ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ।

ਅਸਲ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ, “ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਾਲ ਮਾਰ ਸੁੱਟਾਂਗਾ” – ਜੋ ਇੱਕ ਇਬਰਾਨੀ ਅਲੰਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਭਿਆਣਕ ਮੌਤ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰਨਾ।” ਅਸੀਂ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੀਜਬਲ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗ ਅਤੇ ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਿਆਣਕ ਮੌਤ ਦੇਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਦਰਅਸਲ ਹੈ ਕੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਯਿਸੂ ਸਰੀਰਕ ਰੋਗ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਸ਼ ਠਿਕਾਣੇ ਲਗਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਆਤਮਕ ਰੋਗ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਤੇਬਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੇਬਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਪਿੱਛੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਬਕ ਬਣ ਜਾਵੇ: ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਜਾਣ ਲੈਣਗੀਆਂ ਜੋ ਗੁਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਦਾ ਜਾਚਣ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ νεφρός (ਨੇਫ੍ਰੋਸ) ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ “ਗੁਰਦੇ” ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ “ਹਿਰਦੇ” ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਆਖਦੇ ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਦਿਲ, ਜਿਹੜਾ ਖੂਨ ਨੂੰ ਪੰਪ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕ “ਗੁਰਦਿਆਂ” ਨੂੰ ਇੱਛਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਮੰਨਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਚਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪੇ ਜਾਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਤੇਬਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਲਾਇਕ ਹੈ: ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲ ਦਿਆਂਗਾ। (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 16:27; ਰੋਮੀਆਂ 2:6; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:10; 11:15; ਪਰਕਾਸ਼ 20:11, 12)।

ਆਇਤਾਂ 24, 25. ਪੱਤਰ ਦਾ ਲਹਿਜ਼ਾ ਅਚਾਣਕ ਕਰੜੇ ਤੋਂ ਕੋਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਮੁੱਢਲੇ ਤੱਤ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਕੁਝ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਭਿੰਨਤਾ ਹੈ: ਯਿਸੂ ਉਸ ਮੰਡਲੀ ਦੇ “ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ” ਜਿਹੜੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹਨ, ਬੋਲਣ ਲਈ ਰੁਕਦਾ ਹੈ। ਤੇਬਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਆਖਣ ਮਗਰੋਂ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹੈ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਬੁਝਾਤੀਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਿਆਂ ਕੋਲ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਓਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਰਮ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ।

ਤਾਂ ਵੀ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੀਕ ਓਸ ਨੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖੋ।

ਆਇਤ 20 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਈਜ਼ਬਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਵਿਫਲਤਾ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ: “ਤੂੰ [ਜੇ] ਓਸ ਇਸਤਰੀ ਈਜ਼ਬਲ ਨੂੰ . . . ਝੱਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।” ਪਰ ਫਿਰ, ਆਇਤ 24 ਅਜਿਹਾ ਦੱਸਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ: **ਬੁਆਤੀਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।** ਪਹਿਲੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਆਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਥਾਪੇ ਗਏ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ 20:17, 28); ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਬੁਆਤੀਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਥਾਪੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ 14:23)। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ “ਸਾਰੇ ਇੰਜੜ ਦੀ ਖਬਰਦਾਰੀ” ਕਰਨ (ਰਸੂਲਾਂ 20:28)। ਪੌਲਸ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਚਿਤਾਉਣੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ “ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਪੁਰਸ਼ ਖੜੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉਲਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ ਭਈ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ” (ਰਸੂਲਾਂ 20:30)। ਉਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, “ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਾਗਦੇ ਰਹੋ” (ਰਸੂਲਾਂ 20:31)। ਬੁਆਤੀਰੇ ਦੇ ਆਗੂ ਭਾਵੇਂ ਜੇ ਵੀ ਸਨ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਫਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਧਾਰਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਰੰਭ ਹੋਰਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਦੇ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ: (1) ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਥਾਪੇ ਗਏ ਆਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਹਿਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਿਆਇਆ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (2) ਜਦ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਆਗੂ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਦ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਿਆਉਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਲੋਕ ਸਨ – ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ? ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਜ਼ਬਲ ਦੀ ਟੋਲੀ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਸਿਆਣ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਤਾਂ ਵੀ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੀਕ ਓਸ ਨੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖੋ।** ਇਹ ਭਾਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਥੋੜਾ ਭਿੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ “ਭਾਰ” ਕੀ ਸੀ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਯਿਸੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਹੈ। ਕਈ ਲੇਖਕ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ “ਭਾਰ” ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੱਤੀ 11:28-30 (KJV) ਵਿੱਚ “ਭਾਰ” ਦਾ ਅਰਥ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਸੂਲਾਂ 15:28, 29 ਵਿੱਚ “ਭਾਰ” ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਕਾਸ਼ 2:24 ਵਿੱਚ, ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਯਿਸੂ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, “ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦਾ ਭਾਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਾਂਗਾ; ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕੀਤਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਅਸੀਸ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੋ।”

ਆਇਤ 26. ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਗਤੀਹੀਣ ਸੰਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ: **ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਅੰਤ ਤੋੜੀ ਮੇਰਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕੋਮਾਂ ਉੱਤੇ ਇਖਤਿਆਰ ਦਿਆਂਗਾ।** ਆਇਤ 22 ਵਿਚਲੇ “ਉਹ ਦੇ ਕੰਮਾਂ” ਅਤੇ ਆਇਤ 26 ਵਿਚਲੇ **ਮੇਰਿਆਂ ਕੰਮਾਂ** ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਈਜ਼ਬਲ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ।

ਆਇਤ 27. ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਖਤਿਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕੀਤੀ: **ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਹੇ ਦੇ ਡੰਡੇ ਨਾਲ ਓਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿਣੀ ਚਿਣੀ ਕਰ ਦੇਈਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲੋਂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਲੋਹੇ ਦੇ ਡੰਡੇ ਨਾਲ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਜ਼ਬੂਰ 2 ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਨਬੂਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਜ਼ਬੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। (ਜ਼ਬੂਰ 2:9 ਨੂੰ ਇਸ ਪੂਰੇ ਜ਼ਬੂਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ।) ਯਿਸੂ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ, ਅਰਥਾਤ, ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਨਗੇ, ਉਹ ਉਸ ਦੀ **ਹਕੂਮਤ** ਨੂੰ ਸਾਂਝਿਆਂ ਕਰਨਗੇ (5:9, 10 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ; ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 5:17) ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੁਰਿਆਈ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਕ ਨਿਗੁਣੇ ਜਿਹੇ ਨਗਰ ਦੀ ਗੁਮਨਾਮ ਜਿਹੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਜਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਸੀ।**

ਆਇਤ 28. ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਸ ਵੀ ਜਗਾਈ: **ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦਾ ਤਾਰਾ ਦਿਆਂਗਾ।** **ਸਵੇਰ ਦਾ ਤਾਰਾ** ਇੱਕ ਚਮਕੀਲਾ “ਤਾਰਾ” ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਪਰਭਾਤ ਵੇਲੇ ਪਹੁ ਫੁੱਟਦਿਆਂ ਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸ਼ੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ “ਸਵੇਰ ਦੇ ਤਾਰੇ” ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਸਵੇਰ ਦਾ ਉੱਜਲ ਤਾਰਾ” ਆਖਿਆ (22:16), ਸੋ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਸਵੇਰ ਦਾ ਤਾਰਾ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਦਾ ਹਰਕਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਯਿਸੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਨੁਰੀ ਰਾਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਸਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਦਾ ਅਰੰਭ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਇਤ 29. ਯਿਸੂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰੇਤਸਾਹਨ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ **ਅਤੇ ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।** ਧਿਆਨ ਦੇਵੋ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੇਤਸਾਹਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰੇਤਸਾਹਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਪਾਠਾਂ ਲਈ ਸੰਸਾਧਨ (ਅਧਿਆਇ 2; 3)

ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੂਰੀ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਖੀ ਵਿੱਚੋਂ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਾਧਨ ਬਹੁਤ ਥੋੜੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ, ਅਧਿਆਇਆਂ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਸਾਧਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਪੱਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਐਡਵਰਟਿਜ਼ਮੈਂਟ ਮਾਇਰ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ *ਟ੍ਰੱਬ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* ਦੇ ਦਸੰਬਰ 1989 ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਸਾਧਨ ਸਰ ਵਿਲੀਅਮ ਰਾਮਸੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਪੁਸਤਕ *ਦ ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਦ ਸੈਵਨ ਚਰਚਸ* ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਾਧਨ ਜੇ. ਟੀ. ਮਾਰਲਿਨ ਦੀ *ਦ ਸੈਵਨ ਚਰਚਸ ਆਫ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ* ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸੱਤ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਹੁਣ ਵਰਤਮਾਨ ਤੁਰਕੀ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਭਾਈ ਮਾਰਲਿਨ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਖੁਦਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਲਚਤਪੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਖੀ ਬਾਰੇ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲੜੀਵਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਰੰਭ ਕਰੋ। ਹਾਰੇਲਡ ਹੇਜ਼ਲਿਪ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ *ਦ ਲੇਰਡ ਰੇਨਸ* ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਜ਼ਲਿਪ ਨੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਖੀ ਦੇ 1 ਤੋਂ 3 ਅਧਿਆਇ ਇੱਕ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ “ਵਟ ਕ੍ਰਾਈਸਟ ਸੇਜ਼ ਟੂ ਦ ਚਰਚਸ” ਹੈ। ਟੇਮੀ ਸਾਊਥ ਨੇ *ਟ੍ਰੱਬ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* ਦੇ ਅਕਤੂਬਰ 1988 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ “ਕ੍ਰਾਈਸਟਸ ਕਨਸਰਨ ਫਾਰ ਦ ਚਰਚ” ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਾਰੇ ਸੱਤ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਤੇਬਾ ਕਰੋ – ਵਰਨਾ! (ਅਧਿਆਇ 2; 3)

ਤੇਬਾ ਦਾ ਅਰਥ ਮਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ *ਯਯ* ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ *ਜੀਵਨ* ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੇਬਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਉਨਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ . . . ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ” (ਲੂਕਾ 13:3)।

ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਖੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਤੇਬਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇ ਚੇਤੇ ਕਰ ਜੇ ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਡਿੱਗਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੇਬਾ ਕਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ! ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸ਼ਮਾਦਾਨ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿਆਂਗਾ, ਜੇ ਤੂੰ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ” (2:5)। ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੀ: “ਇਸ ਲਈ ਤੇਬਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਛੇਤੀ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਂਗਾ” (2:16)। ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਬੁਠੇ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ: “ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਵਿਹਲ ਦਿੱਤਾ ਭਈ ਤੇਬਾ ਕਰੇ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਤੋਂ ਤੇਬਾ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ

ਹੈ। ਵੇਖ, ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਛੋੜੇ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਵੱਡੀ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿਆਂਗਾ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਉਹ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ” (2:21, 22)।

ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਤਾਗੀਦ ਕੀਤੀ: “ਇਸ ਲਈ ਚੇਤੇ ਕਰ ਭਈ ਤੈਂ ਕਿਸ ਬਿਧ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ। ਉਹ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰ ਅਤੇ ਤੋਬਾ ਕਰ। ਉਪਰੰਤ ਜੇ ਤੂੰ ਨਾ ਜਾਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚੇਰ ਵਾਂਙੁ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਕਿਹੜੀ ਘੜੀ ਆ ਪਵਾਂਗਾ” (3:3)। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਿੰਨਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦਾ ਅਤੇ ਤਾੜਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੂੰ ਉੱਦਮੀ ਬਣ ਅਤੇ ਤੋਬਾ ਕਰ” (3:19)।

ਪਰਕਾਸ ਦੀ ਪੇਖੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉਦਾਸੀ ਭਰੇ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਹਨ, “ਉਹਨਾਂ . . . ਤੋਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ”: “ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ . . . ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਭਈ ਉਹ ਭੂਤਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ, ਪਿੱਤਲ, ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਕਾਠ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਾ ਕਰਨ . . . ਨਾ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਖੂਨਾਂ ਤੋਂ, ਨਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਦੂਗਰੀਆਂ ਤੋਂ, ਨਾ ਆਪਣੀ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਤੋਂ, ਨਾ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਕੀਤੀ” (9:20, 21)। “ਮਨੁੱਖ . . . ਤੋਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਭਈ ਉਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ . . . ਉਹਨਾਂ ਨੇ . . . ਸੁਰਗ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੁਫਰ ਬਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ” (16:9, 11)। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਦੇ ਨਾ ਬੋਲੇ ਜਾਣ: “ਉਸ ਨੇ ਤੋਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ!”

ਪੱਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੱਚਾਈਆਂ (ਅਧਿਆਇ 2; 3)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੱਚਾਈਆਂ “ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਪੁੱਜੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ।”³⁴ ਆਓ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੁਝਾਤੀਰੇ ਨੂੰ ਲਿੱਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ।

1. ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਮਝੋਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜਿਸ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਬੁਝਾਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਹਰੇਕ ਨਵੀਂ ਮਸੀਹੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ: “ਜਗਤ ਵਿੱਚ” ਹੋਣਾ (ਯੂਹੰਨਾ 17:11), ਪਰ “ਜਗਤ ਦੇ” ਨਾ ਹੋਣਾ (ਯੂਹੰਨਾ 17:16)।

2. ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਦਿਲ-ਖਿੱਚਵਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਹੈ। ਈਜ਼ਬਲ ਦੇ ਬਾਲਕ ਅਜੇ ਵੀ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਲੇ ਚੰਗੇ ਹਨ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਭਈ “ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦਿਲਕਸ਼, ਖੂਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ।”³⁵ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:1)।

3. ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਦਦ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸੱਤ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ “ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ” ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਆਖੀ: “ਜਿਹੜਾ ਅੰਤ ਤੋੜੀ ਮੇਰਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ” (ਆਇਤ 26)। ਜੇਕਰ

ਤੁਸੀਂ “ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ” ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਜੇ ਵੀ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਉੱਤੇ ਜੇਤੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

4. ਅਜੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ? ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਵਾਨ ਸੁਆਮੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਸਰ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੋ। ਅੱਜ ਹੀ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰ ਲਓ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦੇਵੇ, ਸਰਾਪ ਨਹੀਂ।

ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ (ਅਧਿਆਇ 2; 3)

ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸੱਤ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: (1) ਆਦੇਸ਼ – “ਦੂਤ ਨੂੰ,” (2) ਪਾਤਰ – ਯਿਸੂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, (3) ਸ਼ਲਾਘਾ, (4) ਦੋਸ਼, (5) ਸੁਧਾਰ – ਚਿਤਾਉਣੀ, (6) ਸੱਦਾ – “ਸੁਣੋ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ” ਅਤੇ (7) ਚੁਣੌਤੀ – “ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।”

ਤਿਆਰੀ (ਅਧਿਆਇ 2; 3)

ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਬਥੇਰੇ ਸੰਕਟ ਸਨ। ਸੰਕਟ ਸਾਡੀ ਵੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਵੱਖਰੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਾਡਿਆਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨਗੇ। ਯਿਸੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਰੰਭਕ ਮਸੀਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਤੁਫਾਨਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ; ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਭਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਸਕੇ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ: ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਦਰੋਹੀ ਅਤੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।

ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੀਏ। ਤਿਆਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਕਾਰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਸਾਡੇ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਸਾਡੇ ਬਲਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਲ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਆਦਰ ਅਤੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਭਈ ਇਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ। ਫਿਰ, ਆਪਣੇ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਜਾਓ।

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: “ਕੀ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ?”; “ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?”; “ਕੀ ਮੈਂ ਹਰੇਕ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ?”

ਅਫ਼ਸੂਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ (2:1-7)

ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਚਾਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਵਧੀਆ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿਚਲੇ ਪਾਠਾਂ ਦੇ

ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: “ਪਹਿਲਾ ਪਿਆਰ,” “ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਪਰ ਇੱਕ ਘਾਟ,” “ਸਭਕੁਝ, ਬਸ ਇੱਕੇ ਗੱਲ,” “ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਗਲਤੀ,” ਅਤੇ “ਹਨੀਮੂਨ ਖਤਮ ਹੋਇਆ!”

ਤੁਸੀਂ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸੱਤ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਹੋਮਿਲੇਟਿਕ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਅੱਖਰ ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਹੋਣ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੇਖਕ/ਵਕਤਾ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਵਿਚਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੂਪਰੇਖਾ ਲਈ ਛੱਡਦੇ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: (1) “ਪਰਵਾਨਗੀ,” (2) “ਇਲਜ਼ਾਮ,” ਅਤੇ (3) “ਉਪਦੇਸ਼,”³⁶ ਜਾਂ, (1) “ਸ਼ਲਾਘਾ,” (2) “ਆਲੋਚਨਾ,” ਅਤੇ (3) “ਸਲਾਹ।”³⁷ ਅਜਿਹੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਆਇਤਾਂ 2, 3, ਅਤੇ 6 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ; ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਆਇਤ 4 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਆਇਤ 5 ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਹੋ? (2:1-7)

ਜੇਕਰ ਆਤਮਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਰੋਗੀ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਫੜਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੀ ਆਤਮਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰੋਗੀ ਹਿਰਦੇ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੌਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਸਾਨੂੰ ਚੀਖ-ਚੀਖ ਕੇ ਆਖਦਾ ਹੈ: ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਹਿਰਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵੈਦ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਪੁੱਜਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ (1 ਰਾਜਿਆਂ 8:39; 1 ਇਤਹਾਸ 28:9; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 17:10; ਲੂਕਾ 16:15)। ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਉਵੇਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਜ਼ਬੂਰ 139:23, 24 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ: “ਹੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਮੈਨੂੰ ਪਰਖ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਜਾਣ, ਮੈਨੂੰ ਜਾਚ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ, ਅਤੇ ਵੇਖ ਕਿਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੈੜੀ ਚਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? ਅਤੇ ਸਦੀਪਕ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ!”

ਅਫ਼ਸੂਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਡੇਮਿਸ਼ਿਅਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਅਰੰਭਕ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦ ਯੂਹੰਨਾ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਭਾਈਆਂ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, “ਪਰ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਦੱਸੋ।” ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ:

ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਹੁਕਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦਾ ਸਗੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਹੁਕਮ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ . . . ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਸਮਾਚਾਰ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸਾਂ ਮੁੱਢੋਂ ਸੁਣਿਆ ਸੇ ਇਹ ਹੈ ਭਈ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਏ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖੀਏ (1 ਯੂਹੰਨਾ 2:7; 3:11)।

ਕੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹੋ? ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ

ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਬੁੱਝਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਚੰਗਿਆੜੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਭੜਕਾ ਲਓ।

ਵਿਆਹੁਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਆਤਮਕ ਪ੍ਰੇਮ (2:1-7)

ਪਰਕਾਸ਼ 2:1-7 ਦੀ ਵਰਤੋਂ “ਸੱਤ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ” ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਵਾਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: “ਕੀ ਚੰਗਿਆੜੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?” ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਆਤਮਕ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰੋ।

“ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਮ” ਸਭਤਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਵਿਆਹੇ ਜੋੜੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ: “ਤੀਬਰ,” “ਜੋਸ਼ੀਲਾ,” “ਅੱਤ ਵਧੀਕ” ਵਾਪਸ ਆਤਮਕ ਵੱਲ ਆ ਕੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ “ਤੀਬਰ,” “ਜੋਸ਼ੀਲਾ,” ਅਤੇ “ਅੱਤ ਵਧੀਕ” ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ।

ਕੀ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ – ਜਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ – ਪ੍ਰੇਮ ਆਪਣੀ ਤੀਬਰਤਾ ਅਤੇ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਾ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਰੰਭ ਗੂੜ੍ਹੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ, ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਲੈ ਘਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੋੜਾ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇ, ਪਰ ਚੰਗਿਆੜੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਬਸ “ਰੋਜਾਨਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਗਾਂਹ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ”; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇੱਕ ਨਿਤਨੇਮ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੀਬਰਤਾ ਅਤੇ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਅਸੀਂ ਗੌਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਾਡੀ ਸੇਵਾ ਇੱਕ ਆਦਤ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਸਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿ ਸਾਡੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਅਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰੇ, “ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹੈ – ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ ਭਾਵੇਂ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ। ਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ।” ਕੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਸੀ? ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗਿਲਾ ਹੈ ਭਈ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਛੱਡ ਬੈਠਾ ਹੈ” (ਆਇਤ 4; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਜੇਕਰ ਯਿਸੂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਯਿਸੂ (2:1)

ਅੱਜ ਵੀ ਅਸੀਂ, ਇੱਕ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ, ਆਪਣੇ ਬਲ ਲਈ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਾਂ। ਯਿਸੂ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਉਹ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਬਲ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਗਾਹ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕਮਾਤਰ ਕਲੀਸਿਯਾ-ਨਿਰੀਖਕ ਯਿਸੂ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸਹੀ

ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਧਨ ਕੇਵਲ ਉਸੇ ਕੋਲ ਹਨ। ਕਲੀਸਿਯਾ ਦਾ ਇੱਕਮਾਤਰ ਸਿਰ ਯਿਸੂ ਹੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:22, 23; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:18, 24)। ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਉਲਟ, ਕੇਵਲ ਯਿਸੂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 2:24, 25); ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥੋਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਗਲਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਆਣੀਏ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰੀਏ (2:2, 6), ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਲੀਸਿਯਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰੀਖਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਲਈਏ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਦੇ ਅਸੀਂ ਮੈਂਬਰ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ।

ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਾਲ ਅਰੰਭ ਕਰੋ (2:2, 3)

ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, ਮਿਹਨਤ, ਸਬਰ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਾਰਨਾ (ਆਇਤਾਂ 2, 3)। ਜਦ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੰਡਲੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਕਰੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਹਾਰਨਾ (2:2)

ਅੱਜ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ “ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ “ਰਾਜਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ” ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਹਾਰਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਸਹਾਰਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇੱਕ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਾਰਿਆ – ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਾਰਿਆ। ਅਸੀਂ ਪਾਪ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਯੁੱਧ ਲੜਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:11; ਪਰਕਾਸ਼ 12:17); ਅਸੀਂ ਸਮਝੋਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਪੱਤਰ (2:8-11)

ਸਮੁਰਨੇ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਉੱਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ “ਗਰੀਬ ਕਲੀਸਿਯਾ ਜਿਹੜੀ ਧਨੀ ਸੀ” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: “ਧਨੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਜਿਹੜੀ ਗਰੀਬ ਸੀ।” ਕਈ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਕਸ਼ਟਾਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਉਹ “ਕਸ਼ਟ ਭੇਗਦੇ ਸੰਤ,” “ਜਦ ਕਸ਼ਟ ਆਣ ਪੈਂਦੇ ਹਨ,” “ਕਸ਼ਟ ਭੇਗਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ” ਜਾਂ “ਮੌਤ ਦੇ ਸਾਏ ਹੇਠ ਕਲੀਸਿਯਾ” ਜਿਹੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪਾਠ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: (1) “ਕਸ਼ਟ ਦਾ ਮੁੱਲ,” (2) “ਕਸ਼ਟ ਭੇਗਣਾ ਸਿੱਖਣਾ।” ਦੂਜੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਇਤ 9 ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: “ਦੁਖਾਂ ਉੱਤੇ ਜੇਤੂ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈਏ,” “ਗਰੀਬੀ ਉੱਤੇ ਜੇਤੂ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈਏ,” ਅਤੇ “ਨਿੰਦਿਆ ਉੱਤੇ ਜੇਤੂ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈਏ।”

ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਲਿਆਉਣਾ (2:8-11)

ਜਦ ਅਸੀਂ ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ। ਉਹ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, “ਜਿਹਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ” (ਆਇਤ 11)। ਹੇਨਰੀ ਵਾਰਡ ਬੀਚਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਅੱਜ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗੰਜੇ ਪਾਪੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਇਸ ਕਰਕੇ ਝੜ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਦੀ ਫਿਸਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾ ਵੱਜਦੇ ਹਨ।”³⁸

ਹਰੇਕ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਆਗੂ ਦਾ ਇਹ ਟੀਚਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: “ਕੀ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹਾਂ?”; “ਕੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਸਤੇ ਮਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ?”; “ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਕਟ ਮਿਲੇਗਾ?”

ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦਾ ਪੱਤਰ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਨੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਧਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤੁਹਾਥੇ ਖੋਹ ਨਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕਰ ਲਓ।

ਸੱਚਾ ਧਨ (2:9)

ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚਾ ਧਨ ਕੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਪੈਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ: ਪੈਸਾ ਦਵਾਈ ਤਾਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਹਤ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ। ਪੈਸਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤਾਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ। ਪੈਸਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤਾਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤਰੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਲੋਭ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਰਹੋ। ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸੰਤੋਖ ਕਰੋ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:5)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਤਾਗੀਦ ਕੀਤੀ, “ਪਰ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਨ ਜੇੜੇ ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਕੀੜਾ ਨਾ ਜੰਗਾਲ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿੱਥੇ ਚੇਰ ਨਾ ਸੰਨ੍ਹ ਮਾਰਦੇ ਨਾ ਚੁਰਾਉਂਦੇ ਹਨ” (ਮੱਤੀ 6:20)।

ਸਤਾਓ (2:10)

ਪ੍ਰਭੂ ਸਮੁਰਨੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਸਤਾਓ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸਤਾਓ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦਬਾਓ ਹੇਠ ਬਸ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਵਾਲੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:15)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: “ਹਾਂ, ਸੱਭੇ ਜਿੰਨ੍ਹੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਉਮਰ ਕੱਟਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੇ

ਸਤਾਏ ਜਾਣਗੇ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:12; ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਮੁਰਨੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਪਰ ਪੈਲੂਸ ਨੇ ਚਿਤਾਉਣੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸੰਕਟ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣਗੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਬਾਓ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ; ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਟਿਕਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੈਕਰੀ ਬਚਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਾਂ।” ਉਸ ਨੇ ਦਬਾਓ ਹੇਠ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਕਈ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਤਾਓ ਬਾਰੇ ਸਚੇਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਪਰਗਮੁਮ ਨੂੰ ਪੱਤਰ (2:12-17)

ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, “ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਕਲੀਸਿਯਾ ਜਿਹੜੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ,” “ਨਰਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸਿਯਾ,” ਅਤੇ “ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸਿਯਾ।” ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਪਾਪ ਦੀ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸਿਯਾ।” ਪਰਗਮੁਮ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿਚਲੇ ਪਾਠ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਸੰਭਵ ਸਿਰਲੇਖ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ: “ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਵੱਸਦਾ ਹੈ,” “ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਗੱਦੀ ਹੈ,” “ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੇਠ ਕਲੀਸਿਯਾ,” ਅਤੇ “ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸਿਯਾ।”

ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣਾ ਸੌਖੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਖੜੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਜੇ ਵੀ ਹੋਣ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਰੱਬੀ ਪੱਧਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ। ਪ੍ਰਭੂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਪੱਤਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ “ਜੇਤੂ” ਹੋਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਾਇਰਤਾ, ਆਪਣੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਯਕੀਨ ਦੀ ਘਾਟ ਉੱਤੇ ਜੇਤੂ ਹੋਈਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਣ ਸਕੀਏ ਜੋ ਯਿਸੂ ਸਾਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ “ਗੁਪਤ ਮੰਨ” ਅਤੇ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦਾ “ਚਿੱਟਾ ਪੱਥਰ” ਦੇਵੇਗਾ।

ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਵੱਸਦਾ ਹੈ (2:13)

ਪਰਗਮੁਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ “ਗੱਦੀ” ਸੀ। ਕੀ ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ

ਅਜਿਹੇ ਕੇਂਦਰ ਅੱਜ ਵੀ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਿਆਂ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਂਵਾਂਡੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ – ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਵਿਵੇਕਹੀਣ, ਸੁਆਰਥੀ ਅਤੇ ਵਿਲਾਸੀ ਹਨ? ਸ਼ਤਾਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਕੇਂਦਰ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ: ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮਹਾਂਨਗਰ, ਰਾਜਨੈਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ, ਜਿਨਸੀ ਵਿਲਾਸਿਤਾ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਥਾਂਵਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰਮਸੀਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਜੋੜਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ: ਮੀਡੀਆ, ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਸਾਲੇ, ਫਿਲਮਾਂ, ਟੀਵੀ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਹਰੇਕ ਵਸਤੂ ਸ਼ਤਾਨੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਤਾਨ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ – ਉਵੇਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਪਰਗਮੁਮ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ (2:14)

ਜਦ ਯਿਸੂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਗਿਲਾ ਹੈ,” ਤਾਂ ਇਹ ਘਬਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ! 1961 ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਫਨਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਭਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਚੂਹੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ ਖਾ ਲਈ ਸੀ। ਚੂਹੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦਰਅਸਲ ਮੱਕੀ ਦੇ ਦਾਣੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਹਿਰ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭਕੁਝ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਉਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜੀ ਬਹੁਤ ਸਮੱਸਿਆ ਦਿਖੀ ਹੈ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਗਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ, ਦਿਲ ਦਾ ਰੋਗ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਹੈ!”

ਬੂਆਤੀਰੇ ਨੂੰ ਪੱਤਰ (2:18-29)

ਬੂਆਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ “ਈਜ਼ਬਲ” ਸ਼ਬਦ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: “ਈਜ਼ਬਲ ਦਾ ਘਰ” ਜਾਂ “ਈਜ਼ਬਲ ਜੰਕਸ਼ਨ।” ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋ ਸਮਰਸ ਨੇ ਇਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤਾ “ਤਾਰੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ।” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਅਨੁਰੇ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਣਾ ਪਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਸਵੇਰ ਦਾ ਤਾਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ [ਗਲਤ ਆਗੂਆਂ] ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਤਾਰੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੇ”³⁹ ਹੋਰ ਸੰਭਵ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, “ਪਰਖੀ ਗਈ ਕਲੀਸਿਯਾ” ਅਤੇ “ਸਮਝੋਤੇ ਦਾ ਖਤਰਾ।”

ਵਪਾਰੀ ਸੰਘ (2:18-29)

ਬੂਆਤੀਰੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਲਈ ਵਪਾਰੀ ਸੰਘਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਸੰਘ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਮਿਲਨਾ ਔਖਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਹਰੇਕ ਸੰਘ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਤ-ਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਸੀਹੀ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਔਖੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਬੋਧੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਰੱਖਣ

ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰੇਗੇ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨ ਦਿਓਗੇ?

ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਲੀਸਿਯਾ (2:19)

ਬੁਝਾਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਮੰਡਲੀ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਬ੍ਰਦਰਹੁੱਡ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ ਸੀ: “ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜੁੜਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨਹੀਂ ਲਈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਫਾਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖ ਸਕੀਏ।” ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੰਡਲੀ ਨੇ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ – ਪਰ ਯਸਾਯਾਹ 55:11 ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 10:17 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਵੇਖੋ, ਟੋਮੀ ਸਾਉਥ, “ਕ੍ਰਾਈਸਟਸ ਕਨਸਰਨ ਫਾਰ ਦ ਚਰਚ,” *ਟ੍ਰੂਥ ਫਾਰ ਟੂਡੇ* 9 (ਅਕਤੂਬਰ 1988): 48, 51. ²ਹਾਰੇਲਡ ਹੇਜ਼ਲਿਪ, *ਦ ਲੋਰਡ ਰੇਨਸ: ਏ ਸਰਵੇ ਆਫ ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਪਰਕਾਸ* (ਐਬਿਲੀਨ, ਟੈਕਸਸ: ਹੋਰਾਲਡ ਆਫ ਟ੍ਰੂਥ, ਮਿਤੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ), 5. ³ਉਪਰੋਕਤ, 5, 6. ⁴ਉਪਰੋਕਤ, 6. ⁵ਲਿਓਨ ਮੋਰਿਸ, *ਪਰਕਾਸ*, ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ, ਦ ਟਿਨਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟੀਜ਼, ਸੰਪਾਦਕ ਲਿਓਨ ਮੋਰਿਸ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ :ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1987), 58. ⁶ਉਪਰੋਕਤ, 59 (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ⁷ਹੋਮਰ ਹੇਲੀ, *ਪਰਕਾਸ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ :ਬੋਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1979), 120. ⁸ਵਿਲੀਅਮ ਬਰਕਲੇ, *ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਦ ਸੈਵਨ ਚਰਚਸ* (ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1957), 22. ⁹ਹੇਲੀ, 121. ¹⁰ਅਗਾਧੇ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਲਈ ਵੇਖੋ ਡੇਵਿਡ ਰੋਪਰ, “ਦ ਗ੍ਰੀਕਸ ਹੈਵ ਅ ਵਰਡ ਫਾਰ ਇਟ,” *ਟ੍ਰੂਥ ਫਾਰ ਟੂਡੇ* 10 (ਫਰਵਰੀ 1990): 11-13.

¹¹ਜੇ. ਬੀ. ਫਿਲਿਪਸ, ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਇਨ ਮੈਂਡਰਨ ਇੰਗਲਿਸ਼ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ¹²ਮੋਰਿਸ, 60. ¹³ਜੇ. ਡਬਲਿਊ. ਰੋਬਰਟਸ, ਦ ਪਰਕਾਸ ਟੂ ਜੌਨ (ਦਿ ਅਪੋਕਲਿਪਸ), ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੇਂਟੀ, ਸੰਪਾਦਕ ਐਵਰੈੱਟ ਫਰਗੁਸਨ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਸਵੀਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1974), 11. ¹⁴ਰਿਚਰਡ ਰੋਜਰਸ, “ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਦ ਸੈਵਨ ਚਰਚਸ, ਅੰਕ 1,” *ਵੀਡਿਓ ਸੀਰੀਜ਼ ਆਨ ਪਰਕਾਸ* 4 (ਲੁੱਬੈਕ, ਟੈਕਸਸ: ਸਨਸੈੱਟ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, 1990)। ¹⁵ਲਿਡਲ ਐਂਡ ਸਕਾਟਸ *ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ*, 25ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਨ, ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ (ਲੰਡਨ: ਕਲੈਰਡਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1892), 439. ¹⁶ਅਰਲ ਐੱਫ. ਪਾਲਮਰ, 1, 2, 3 ਜੌਨ ਐਂਡ ਪਰਕਾਸ, ਦ ਕਮਿਊਨਿਕੇਟਰਸ ਕਮੇਂਟੀ, ਸੰਪਾਦਕ ਲੇਯਡ ਜੇ. ਓਗਿਲਵੀ, ਜਿਲਦ 12 (ਡਾਲਸ: ਵਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ, 1982), 126. ¹⁷ਰੋ ਸਮਰਸ, *ਵਰਦੀ ਇਜ਼ ਦ ਲੈਬ* (ਨੈਸਵਿਲ: ਬ੍ਰੈਡਮੈਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1951), 112. ¹⁸ਯੂਜੀਨ ਐੱਚ ਪੀਟਰਸਨ, *ਦ ਮੈਸੇਜ: ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਿਦ ਸਾਮਸ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਸ*। ¹⁹ਵਾਰਨ ਡਬਲਿਊ. ਵੀਅਰਸਬੀ, ਦ ਬਾਈਬਲ ਐਕਸਪੋਜਿਸ਼ਨ ਕਮੇਂਟੀ, ਜਿਲਦ 2 (ਵੀਟਨ, ਇਲਿਨੋਏ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1989), 571 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ²⁰ਯੂਸੇਬਿਅਸ ਐਕਲੋਜ਼ਿਐਸਟਿਕਲ ਹਿਸਟਰੀ 4.15.

²¹ਉਪਰੋਕਤ। ²²ਲਾਮਾਰ ਸੀ. ਬੈਰੇਟ, *ਡਿਸਕਵਰਿੰਗ ਦ ਵਰਲਡ ਆਫ ਦ ਬਾਈਬਲ* (ਨੈਸਵਿਲ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1979), 528. ²³ਗ੍ਰੇਗੋਰ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ, 1997 ਸੋਧਿਆ, ਐੱਸ. ਵੀ. “ਪਰਗਮੁਮੀ” ²⁴ਬੈਰੇਟ, 529 (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ²⁵ਹੇਲੀ, 131. ²⁶ਐੱਫ. ਵਾਈਟਫੀਲਡ, “ਓ ਹਾਓ ਆਈ ਲਵ ਜੀਜ਼ਸ,” *ਸੰਗਸ ਆਫ ਦਾ ਚਰਚ*, ਸੰਪਾਦਕ ਐਲਟਨ ਐੱਚ ਹਾਵਰਡ (ਵੈਸਟ ਮੇਨਰੋ, ਲੁਈਜ਼ਿਆਨਾ: ਹਾਵਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1977)। ²⁷ਕੇਲਿਨ ਜੇ. ਹੋਮਰ, *ਦ ਲੈਟਰ ਟੂ ਦ ਸੈਵਨ ਚਰਚਸ ਆਫ ਏਸ਼ੀਆ ਇਨ ਦਾਓਰ ਲੋਕਲ ਸੈਟਿੰਗ* (ਸੈਂਫੀਲਡ, ਇੰਗਲੈਂਡ: ਜੇ ਐਸ ਓ ਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1986), 106. ²⁸ਜੇਮਸ ਐੱਮ. ਟੇਲੇ, *ਦ ਸੈਵਨ ਚਰਚਸ ਆਫ ਏਸ਼ੀਆ* (ਪਾਸਾਡੇਨਾ, ਟੈਕਸਸ: ਹੋਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1968), 50. ²⁹ਐਲਨ ਜੋਨਸਨ, *ਪਰਕਾਸ*, ਦ

ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰਸ ਬਾਈਬਲ ਕਮੇਟੀ, ਸੰਪਾਦਕ ਫ੍ਰੈਂਕ ਈ. ਗੋਬੇਲਾਇਨ, ਜਿਲਦ 12 (ਰ੍ਹੋਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜੌਡਰਵਨ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1981), 443. ³⁰ਟੋਲੇ, 51.

³¹ਵੇਖੋ ਏਡੀ ਕਲੇਏਰ, "ਜੋਜੇਬੇਲ: ਦ ਡੇਵਿਲਜ਼ ਮਿਸ਼ਨਰੀ," *ਟ੍ਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* 18 (ਸਤੰਬਰ 1997): 3-8. ³²ਵੇਖੋ ਡੇਵਿਡ ਰੋਪਰ, "ਬੀ ਮੈਨਿਫੈਸਟੇਸ਼ਨਸ ਆਫ ਡਿਵਾਈਨ ਪਾਵਰ," *ਟ੍ਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* 16 (ਅਗਸਤ 1995): 51-53, ਐਂਡ "ਵਟ ਡਜ਼ ਦ ਹੋਲੀ ਸਪਿਰਿਟ ਡੂ?" *ਟ੍ਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* 16 (ਸਤੰਬਰ 1995): 48. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵੇਖੋ ਓਵਨ ਐਲਬ੍ਰਿਚ, "ਮਿਰੈਕਲਸ ਐਂਡ ਦ ਹੋਲੀ ਸਪਿਰਿਟ," *ਟ੍ਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* 19 (ਜਨਵਰੀ 1999): 31-36. ³³ਟੋਲੇ, 52. ³⁴ਚਾਰਸਲ ਆਰ. ਸਵਿੰਡੇਲ, *ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਚਰਚਸ . . . ਦੈਨ ਐਂਡ ਨਾਓ* (ਫੁਲਰਟਨ, ਕੈਲਿਫੋਰਨਿਆ: ਇਨਸਾਈਟ ਫਾਰ ਲਿਵਿੰਗ, 1986), 29. ³⁵ਉਪਰੋਕਤ। ³⁶ਜੌਨ ਰਾਈਸ, "ਏਫੇਸੁਸ: ਦ ਰੀਅਲ ਲੂਜ਼ਰ," *ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਪਰਕਾਸ ਸੀਰੀਜ਼*, ਜਿਲਦ 1, ਐਂਡਿਓ ਟੇਪਸ (ਐਂਬਲੀਨ, ਟੈਕਸਸ: ਸਦਰਨ ਹਿਲਸ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, 1991)। ³⁷ਜੇਅ ਲੋਕਹਾਰਟ, "ਦ ਲੈਟਰ ਟੂ ਦ ਚਰਚ ਐਟ ਏਫੇਸੁਸ," *ਟ੍ਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* 8 (ਮਾਰਚ 1988): 6-9. ³⁸ਬਰਕਲੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, 24. ³⁹ਸਮਰਸ, 119 (ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋਰ ਉਸ ਦਾ ਹੈ)।